

ĐẠI-ĐẠO TAM-KỲ PHỔ-ĐỘ
TÒA-THÁNH TÂY-NINH

TAM THÁNH
Lược Giải

.....
QUANG MINH – SĨ TÀI BÙI VĂN TIẾP
.....

NĂM ẤT SỬU
1985

TÀI LIỆU SƯU TẦM 2014
hai • không • một • bốn

Ebook được làm theo tài liệu phổ biến trên Website của **DAOCAODAI.INFO**. Mọi góp ý, đề nghị bổ túc, sửa đổi những sơ sót, có thể có, xin vui lòng gửi điện thư vào địa chỉ: *Tamnguyen351@live.com*

Thành thật tri ơn **SOẠN GIẢ QUANG MINH, BAN PHỤ TRÁCH PHỔ BIẾN KINH SÁCH WEBSITE DAOCAODAI.INFO** đã bỏ nhiều tâm-huyết và công sức trong việc sưu tập, biên khảo, đánh máy, in ấn hay phổ biến trên Website ngõ hầu **GIÁO-LÝ ĐẠI-ĐẠO** được phổ truyền rộng rãi, lưu lại di-sản tinh-thần vô-giá cho thế-hệ hiện tại và nhiều thế-hệ tiếp nối mai hậu.

California, 21/12/2023

Tâm Nguyên

Website: tusachCAODAI.wordpress.com

TAM THÁNH

Lược Giải

.....
QUANG MINH – SĨ TÀI BÙI VĂN TIẾP
.....

Mục Lục

LỜI TỰA	9
CHƯƠNG I: NGUYỄN BÌNH KHIÊM hay THANH SƠN ĐẠO SĨ	11
A. Phần Đời.....	11
B. Phần Đạo.....	30
CHƯƠNG II: VICTOR HUGO hay NGUYỆT TÂM CHƠN NHƠN	51
A. Phần Đời.....	51
B. Phần Đạo.....	57
CHƯƠNG III: TÔN DẬT TIÊN Hay TÔN TRUNG SƠN	77
A. Phần Đời.....	77
B. Phần Đạo.....	79
KẾT LUẬN	95

TÒA-THÁNH TÂY-NINH

LỜI TỰA

QUAN KHÁCH BƯỚC VÀO ĐỀN THỜ ĐỨC CHÍ TÔN TÒA THÁNH TÂY NINH, KHÔNG KHỎI NGẠC NHIÊN khi nhìn thấy 3 vị Thánh đang ký Đệ Tam Hoà Ước:

TAM THÁNH Ký Thiên Nơn Hoà Ước

1. Trạng Trình Nguyễn Bình Khiêm, Việt Tịch.
2. Victor Hugo, Pháp Tịch.

3. Tôn Văn, Hoa Tịch.

Hòa ước vồn vộn có hai điều:

THIÊN THƯỢNG – THIÊN HẠ BÁC ÁI – CÔNG BÌNH

Chúng tôi xin trạng tỏ lai lịch của 3 vị Thánh lúc sanh tiền đã làm gì cho thế gian nhờ và lúc về Tiên đã giúp ích gì về phần tâm linh cho toàn cả nhơn sanh thế giới hưởng thụ. Quý Ngài đã lưu những trang sử vàng son trong những thế kỷ qua và hiện đã lãnh sứ mạng dìu dắt nhơn loại nhìn nhận nhau là con chung của Đấng Thượng Đế đồng chia vui sướng thắm với nhau trong buổi Hạ Ngươn mặt kiếp tiến dần đến đời Thánh Đức, hạnh hưởng hòa bình, chung vui hạnh phúc trong thế giới đại đồng.

Đó là mục đích của Đấng Cha Lành khai nền Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ gọi tắt là Đạo Cao Đài.

Chúng tôi xin chia làm 3 chương:

- a. Chương I: Tiểu Sử Của Nguyễn Bình Khiêm.
- b. Chương II: Tiểu Sử Của Victor Hugo.
- c. Chương III: Tiểu Sử Của Tôn Văn.

Chúng tôi trình bày thêm Thánh Giáo của 3 vị và những bài ca tụng công nghiệp của Tam Thánh.

Trân trọng giới thiệu cùng quý đọc giả.

Tòa Thánh ngày 15-10-Ất Sửu (1985)

QUANG MINH

CHƯƠNG I:
NGUYỄN BÌNH KHIÊM HAY THANH SƠN ĐẠO SĨ
(1491–1585)

A. PHẦN ĐỜI

Trạng Trình Nguyễn Bình Khiêm tự là Hạnh Phủ, người làng Trung Am, huyện Vĩnh Lại (nay là Vĩnh Bảo) đỗ Tiến Sĩ cấp Đệ Nhất Giáp Đệ Nhất Danh (Tục gọi là *Trạng Nguyên*).

Năm 1935, Đại Chính thứ 6, làm quan nhà Mạc đến chức Lại Bộ Thượng Thư, phong Trình Truyền Hầu, sau thăng là Trình Quốc Công, vì vậy quen gọi là Trạng Trình. Khi cáo quan về làm Am Bạch Vân, sửa cầu Nghinh Phong,

Trường Xuân, lập Bến Trung.

Tân ở Bến Tuyết Giang để dạy học. Do đó người đời thường gọi là Tuyết Giang Phu Tử.

Tuy ở ẩn nhưng danh vọng rất lớn, Vua Mạc tôn trọng như bậc Quốc Sư. Chúa Nguyễn, Chúa Trịnh cũng cho người vấn kế ông.

Có nhiều học trò nối tiếp như: Phùng Khắc Khoan, Lương Hữu Khánh, Nguyễn Dữ...

Ông là một nhà tư tưởng lớn, một tác giả lớn của thời bấy giờ, ảnh hưởng tới học phong, văn phong của một thế kỷ.

Tác phẩm Hán có: Bạch Am Thi Tập.

Tác phẩm Nôm có: Bạch Vân Quốc Ngữ Thi, Trạng Trình Nguyên Sấm Ký.

Cụ sinh năm Tân Hợi 1491 năm thứ 22 niên hiệu Hồng Đức đời vua Thánh Tôn nhà Lê. Thân phụ là Văn Đình sau được nhà Mạc truy phong là Thái Bảo Nghiêm Quận Công. Thân Mẫu là con gái quan Hộ Bộ Thượng Thư Nhữ Văn Lân, sau được nhà Mạc truy tặng chức Thứ Thục Phu Nhân.

Cụ học với Quan Bản Nhân Lương Đắc Bằng. Cụ Bằng trước khi qua đời có trời rằng: Đây Thầy cho con quyển sách này, chỉ có con mới hiểu được. Lúc Thầy đi sứ bên Tàu có một cụ già cầm trao cho Thầy và căn dặn: "*Chừng nào trong tâm linh nhà ngươi muốn cho ai thì người ấy được phần*". Bộ sách này là: THÁI ẤT THẦN KINH.

Bắt đầu từ đó nhờ bộ sách ấy mà cụ Nguyễn Bình Khiêm thấy suốt những huyền bí của Trời Đất, rồi cụ nổi tiếng về khoa lý số.

Cụ thi Hương đỗ giải Nguyên năm 44 tuổi và thi Đình đỗ Trạng Nguyên năm 45 tuổi. Cụ được cử làm Tả Thị Lang,

Đông Các Đại Học Sĩ và gia phong đến chức Trình Truyền Hầu. Làm quan được 8 năm cạo quan về nghỉ ở làng lập ra một cái am gọi là Am Bạch Vân và lấy hiệu là Bạch Vân Cư Sĩ. Cụ sống một cuộc đời an nhàn ẩn dật, hằng ngày cùng các sư hoặc chèo thuyền đi xem đánh cá ở Đê Hải, Úc Hải hoặc lên những nơi thắng cảnh như Yên Tử, Ngọc Vân, Kinh Chủ, Đồ Sơn...

Có biết bao sự tiên tri mà cụ đã làm cho người đời mến phục. Có nhiều quyển Sấm Trạng Trình đã tường thuật nên chúng tôi miễn đề cập đến những điều tiên tri ấy. Cần thiết là khi về cảnh Bồng Lai, cụ đã hoạt động thế nào và lưu những tác phẩm gì để dạy đời tu niệm, rõ máy huyền vi của Trời Đất.

Cụ mất ngày 28 tháng 11 năm Ất Sửu (1585) niên hiệu Duyên Hạnh năm thứ 5 đời vua Mạc Mậu Hợp, tức năm thứ 8 niên hiệu Quang Hưng nhà Lê. Hưởng thọ 95 tuổi cách đây 378 năm.

Lúc sanh tiền cụ lưu lại bài thi trong cảnh thanh nhàn cư sĩ như sau:

*Một mai, một cốc, một cân câu,
Thơ thần dẫu ai vui thú nào?
Ta dại ta tìm nơi vắng vẻ,
Người khôn người đến chốn lao xao.
Thu ăn măng trúc, đông ăn giá,
Xuân ẩn hồ sen, hạ tắm ao.
Rượu đến gốc cây ta sẽ nhấp,
Nhìn xem phú quý tợ chiêm bao.*

Sau đây là Cảm đề và Sấm ký của Trạng Trình

CẢM Ồ

Thanh nhàn vô sự là tiên,
Năm hồ phong nguyệt ruổi thuyền buông chơi.
Cơ tạo hoá, Phép đổi đời,
Đầu non mây khói toả,
Mặt nước cánh bướm trôi,
Hương Tần mặc kệ ai xua đuổi,
Lậu Hán trăng lên ngấm mệnh trời.
Tuổi già thua kém bạn,
Văn chương gởi lại đời,
Dở hay nên tự lòng người cả,
Bút nghiên soi hoa chép mấy lời.
Bí truyền cho con cháu,
Dành hậu thế xem chơi.

SẮM KÝ

Nước Nam từ họ Hồng Bàng,
Biển dâu cuộc thế, giang sơn đổi vắn.
Tự Đinh, Lê, Lý, Trần thuở trước,
Đã bao lần ngôi nước đổi thay,
Núi sông thiên định đặt bày,
Đồ thư một quyển xem nay mới rành.
Hoà đao mộc lạc,
Thập bát tử thành,
Đông Á nhật xuất,
Dị mộc tái sinh.
Chấn cung xuất nhật,
Đoài cung vắn tinh,
Phụ nguyên chi thống,
Để phế vi đình.

Thập niên dư chiến,
 Thiên hạ cứu bình.
 Lội thần trước đã ứng linh,
 Hậu lai phải đoán cho mình mới tường.
 Hoà đao mộc hồi dương sống lại.
 Bắc Nam thời thế đại nhiều nhưong,
 Hà thời biện lại vi vương,,
 Thử thời Bắc tận Nam trường xuất bôn.
 Lệ tôn Trịnh tại,
 Trịnh bại Lệ vong.
 Bao giờ ngựa đá sang sông,
 Thì dân Vĩnh Lại Quận Công cả làng.
 Hà thời thạch mã độ giang,
 Thử thời Vĩnh Lại nghênh ngang công hầu.
 Chim bàng cất cánh về đâu?
 Chết tại trên đầu hai chữ Quận Công.
 Bao giờ trúc mọc qua sông,
 Mặt trời sẽ lại đỏ hồng non Tây.
 Đoàn cung một sớm đổi thay,
 Chấn cung sao cũng sa ngay chẳng còn.
 Đầu cha lộn xuống thân con,
 Mười bốn năm tròn hết số thì thôi.
 Phụ nguyên chính thống hãn hoi,
 Tin dê lại phải mắc môi đàn dê.
 Dục lòng chinh chiến u ê,
 Thập trên tứ dưới nhất đề chữ tâm.
 Để loài bạch quỷ Nam xâm,
 Làm cho trăm học khổ trăm lưu ly.
 Ngai vàng gặp buổi khuynh nguy,

Gia đình một ở ba đi dần dần.
Cho hay những gã công hầu,
Giàu sang biết gởi nơi đâu chuyện này.
Kìa kìa gió thổi lá rung cây,
Rung Bắc, rung Nam, rung tới Tây.
Tan tác kiến kiều an đất nước,
Xác sơ cỏ thụ, sạch am mây.
Lậm giang nổi sóng mù thao cát,
Hưng địa tràn dâng hỏa nước đầy.
Một ngựa một yên ai sùng bái,
Nhấn con nhà vĩnh bảo cho hay.
Đồ, Môn, Nghệ, Thái dầy đầy can qua.
Dứt năm hai bảy mười ba (1937)
Lửa đầu mà đốt tám gà trên mây. (Pasquies)
Rông năm bể cạn để hay,
Rạn mới hai đầu khó chịu thay.
Ngựa đã gát yên không người cỡi,
Đê không ăn lộc ngành về Tây.
Khỉ nọ ôm con ngồi khóc mếu,
Gà kia vỗ cánh trập trùng bay.
Chó nọ vẫy đuôi mừng Thánh Chúa,
Ấn no ún in lợn kêu ngày.
Nói cho hay Khảm cung ong dấy,
Chỉ anh hào biết đấy mới ngoan,
Chữ rằng lục thất nguyệt gian,
Ai mà giữ được mới nên anh tài.
Rạ tay điều đình bộ mai,
Bấy giờ mới rõ là người an dân.
Lọ là phải nhọc kéo quân,

Thấy nhân ai chẳng mến nhân tìm về.
 Phá điền than đến đàn dê,
 Hễ mà chuột rúc thì dê về chuồng.
 Dê đi dê lại tuồn luôn,
 Đàn đi nó cũng một môn phù trì.
 Thương những kẻ nam nhi chí cả,
 Chớ vội sang tất tả chạy rong.
 Học cho biết chữ cát hung,
 Biết phương hướng đứng chớ đứng lằm chi.
 Hễ Trời sinh xuống phải thì,
 Bất kỳ nhi ngộ tưởng gì đợi mong.
 Kìa những kẻ vội lòng phú quý,
 Xem trong mình một tí đều không.
 Uí dù có gặp ngư ông,
 Lưỡi giăng đâu dễ nên công mà hòng.
 Khuyến những đứng thời trung quân tử,
 Lòng trung nghĩa nên giữ cho mình.
 Âm dương cơ ngẫu hộ sinh,
 Thái âm, thái âm... mình cho hay.
 Chớ vật vờ quen loài ong kiến,
 Hư vô bàn miệng tiếng nói không.
 “Ô hô thế sự tự bình bông,
 Nam Bắc hà thời thiết lộ thông?
 Hồ ẩn sơn trung mao tân bạch.
 Kinh cư hải ngoại huyết lưu hồng,
 Kế mình ngọc thụ thiên khuyh Bắc,
 Ngưu xuất Lạc điền Nhật chính Đông.
 Nhược đãi ứng lai sư tử thượng,
 Tứ phương Thiên hạ thái bình phong”.

Ngõ may gặp hội mây rồng,
Công danh rạng rỡ chép trong vân đài.
Nước Nam thường có thánh tài,
Sơn hà vững đặt ai hay tỏ tường?
So mấy lễ dè tàng kim quĩ,
Kể sau này ngu bỉ được coi,
Đôi phen đất lở cát bồi,
Đó đây ông kiến dây trời quý ma.
Ba con đổi lấy một cha,
Làm cho thiên hạ xót xa vì tiền.
Mão, Thìn, Tý, Ngọ bất yên,
Đợi tam tứ ngũ lai niên cũng gần.
Hoành sơn nhất đá,
Vạn đại dung thân,
Đến thời thiên hạ vô quân,
Làm vua chẳng dễ, làm dân chẳng lành.
Gà kêu cho khi dậy nhanh,
Phụ nguyên số đã rành rành cáo chung.
Thiên sinh hữu nhất anh hùng,
Cứu dân độ thế trừ hung diệt tà.
Thái Nguyên cận Bắc đường xa,
Ai mà tìm thấy mới là thần minh.
Uy nghi dung mạo khác hình,
Thác cư một góc kim tinh phương Đoài.
Cùng nhau khuya sớm chăn nuôi,
Chờ cơ mới sẽ ra đời cứu dân.
Bình thư mấy quyển kinh luân,
Thiên văn, địa lý, nhân dân phép mẫu.
Xem ý trời ngỏ hầu khai thánh,

Đốc sinh ra điều chỉnh bộ mai.
 Song thiên nhật nguyệt sáng soi,
 Thánh nhân chẳng biết thì coi cho tường.
 Thông minh kim cổ khác thường,
 Thuấn Nghê là trí, Cao Quang là tài.
 Đấng hiền ngang nào ai biết trước,
 Tài thao lược yêm bác vũ văn.
 Ai còn khoe trí khoe năng,
 Cấm kia bắt nọ hung hăng với người.
 Chưa từng thấy nay đời sự lạ,
 Chốc lại mòng gá vạ cho dân.
 Muốn bình sao chẳng lấy nhân,
 Muốn yên sao lại bắt dân ghê mình.
 Đã ngu dại Hoàn, Lĩnh đời Hán,
 Lại đua nhau quần thán đồ lê.
 Chúc nầy quyền nọ say mê,
 Làm cho thiên hạ khôn bề tựa nương.
 Kẻ thì phải thuở hung hoang,
 Kẻ thì bận của bóng toan khốn mình.
 Cứu cứu cần khôn dĩ định, ($9 \times 9 = 81$)
 Thanh minh thời tiết hoa tàn.
 Trúc đáo dương đầu mã vĩ,
 Hồ binh bát vạn nhập Trường an.
 Nực cười những kẻ bàng quan,
 Cờ tan lại muốn toan đường chống xe.
 Lại còn áo mũ xum xoe,
 Còn ra xe ngựa màu mè khoe khoang.
 Ghê thay thau lẫn lộn vàng,
 Vàng kia thử lửa càng cao giá vàng.

Thành ra tuyết tán mây tan,
Bấy giờ mới sáng rõ ràng nơi nơi.
Can qua việc nước tới bờ,
Trên thuận ý trời, dưới đẹp lòng dân.
Oai phong khắp quý kinh thần,
Nhân nghĩa xa gần bách tính ngợi ca.
Rừng xanh núi đỏ bao la,
Đông tàn Tây bại sang gà mới yên.
Sửu, Dần thiên hạ đảo điên,
Ngày nay thiên số vận niên rành rành.

Lọng vĩ xà đầu khởi chiến tranh,
Can qua xú xú khổ đao binh.
Mã đề dương cước anh hùng tậu,
Thân Đậu niên lai kiến thái bình.

Sự đời tính đã phân minh,
Thanh nhàn mới kể chuyện mình trước sau.
Đầu thu gà gáy xóm xao,
Mặt trăng xưa sáng tỏ vào Thăng Long.

Chó kêu âm ỉ mùa Đông,
Cha con Nguyễn lại bế bông nhau đi.
Lợn kêu tình thế lâm nguy,
Quý vương chết giữa đường đi trên trời.
Chuột sa chĩnh gạo nằm chơi,
Trâu cày ngốc lại chào đời trước ta.
Hùm gầm khắp nẻo gần xa,

Mèo kêu rợn tiếng quỷ ma tới bờ.
 Rồng bay năm vẻ sáng ngời,
 Rắn qua sữa soạn hết đời sa tăng.
 Ngựa lông quỷ mới nhả răng,
 Cha con dòng họ thấy tăng hết thời.
 Chín con rồng lộn khắp nơi,
 Nhện giăng lưới gạch đại thời mắc mưu.
 Lời truyền để lại bấy nhiêu,
 Phương Đoài giặc đã đến chiều bại vong.
 Hậu sinh thuộc lấy làm lòng,
 Đến khi ngộ biến đường trong giữ mình.
 Dầu can vô tướng ra binh,
 Ất là trần họ thái bình âu ca.
 Thân Kinh Thái Ất suy ra,
 Để danh con cháu đem ra nghiệm bàn.
 Ngày thường xem thấy quyển vàng,
 Của riêng bảo ngọc để tàng xem chơi.
 Bởi Thái Ất thấy lạ đời,
 Ấy thuở sấm trời vô giá thập phân.
 Kể từ đời Lạc Long Quân,
 Đắp đổi xoay vần đến lúc thất gian.
 Mỗi đời có một tội ngoan,
 Giúp chung nhà nước dân an thái bình.
 Phú quý hồng trần mộng,
 Bần cùng bạch phát sinh.
 Hoa thôn đa khuyến phệ,
 Mục giả giục nhân canh.
 Bắc hữu Kim thành tráng,
 Nam hữu Ngọc bích thành.

Phân phân từng bách khởi,
Nhiều nhiều xuất Đông chinh.
Bảo giang thiên tử xuất,
Bất chiến tự nhiên thành.

Rội đây mới biết thánh minh,
Mừng đời được lúc hiển vinh reo hò.
Nhị Hà một dải quanh co,
Chính thực chốn ấy để đô hoàng bào.
Khắp hoà thiên hạ nao nao,
Cá gặp mưa rào có thích cùng chăng?

Nói đến độ thấy tăng ra mở nước,
Đám quý kia xuôi ngược đến đâu?
Bấy lâu những cậy phép mầu,
Bây giờ phép ấy để lâu không hào.
Cũng có kẻ non trèo biển lội,
Lánh mình vào ở nội Ngô, Tề.
Có thấy Nhân Thập đi về,
Tả hữu phù trì, cây cỏ thành binh.

Những người phụ giúp thánh minh,
Quân tiên xưng nghĩa chẳng tàn hại ai.
Phùng thời nay hội thái lai,
Can qua chiến trận để người thường công.
Trẻ già được biết sư lòng,
Ghi làm một bản để hồng đồ xem.
Đời này những Thánh cùng Tiên,
Sinh những người hiền trị nước an dân.

....

*Nầy những lúc thánh nhân chưa lại,
Chớ còn nằm đầu khải cuối thu.*

*Khuyên ai sớm biết không phù,
Giúp cho thiên hạ Đường, Ngu ngô hầu.*

*Cơ tạo hoá phép mầu khôn tỏ,
Cuộc tàn rồi mới rõ thấp cao.*

*Thấy Sấm từ đây chép vào,
Một mảy tơ hào chẳng dám sai ngoa.*

MÙA THU ĐI CHƠI THUYỀN

*Nước xuôi, nước ngược sóng dâng triều,
Thuyền khách chơi thu nọ phải diu.*

*Chèo vượt bóng trăng nhân lúc hứng,
Buồm giông ngọn gió mặc cơn siêu.*

Phơ phơ đầu bạc ông câu cá.

Leo leo dòng xanh con mắt mèo.

Lẹ vọt cùng ta như có ý,

Đến đâu thời cũng thấy đi theo.

KHUYÊN NHƯ NGƯỜI ĐỜI

Chớ chê người ngắn cây ta dài,

Hơn kém dù ai cũng mặc ai.

Vị nọ có bùi, không có ngọt,

Thức kia chầy thắm lại chầy phai.

Đã hay phận định đành yên phận,

Dẫu có tài hay chớ cậy tài.

Quân tử ngắm xem nơi xuất xứ,

Ắt là khôn hết cả hoài hai.

VĨ HÒA VI QUÍ

Ở thì đừng tranh tiếng trượng phu,
Làm chi cho có sự đôi co.
Đầy cây đầy khôn đầy chẳng nhịn,
Đầy răng đầy phải đầy không thua.
Duật nợ hãy còn đua với bạn,
Lương kia hầu dễ kém chi cò.
Chữ rằng: “Nhận vĩ hòa vi quý”,
Vô sự thì hơn khỏi phải lo.

TỰ THÂN

Gần sơn thì đỏ, mực thì đen,
Sáng biết nhờ ơn thừa bóng đèn.
Ăn uống miễn theo nơi phép tắc,
Tối lui cho biết kẻ kinh quyền.
Chẳng nên mặc thế, người lành dữ,
Giáo giỗ thấy ai thói đảo điên.
Ở thế có khôn thời có khó,
Chữ rằng “Vô sự tiểu Thân Tiên”.

SẤM TRẠNG TRÌNH

Chừng nào thẳng góc làm vua,
Thế gian cạo trọc, thầy chùa để râu.
Cuộc đời ai dễ biết đâu,
Yêu tinh đặng thế bóp đầu Thần Tiên.
Quan làng ý thế, ý quyền,
Dầu khôn giả dại mới yên phận mình.
Mặc ai khi rẻ khi khinh,
Việc làng, việc nước làm thình chớ bàn.
Ta tin ta mới đặng an,

Quan làng bè bạn chỉ đàn chó trâu.
 Việc người thì mặc người âu,
 Nghiên tai giả điếc, lắc đầu làm ngơ.
 Muốn yên mình lặng như tờ,
 Dân bàn việc nước thì khô xác mình.
 Bồi đời quốc thể bù nhìn,
 Quan làng tàn bạo sinh linh tôi bởi.
 Dân quân thăm khổ nơi nơi,
 Quốc hồn mờ ám hơi oi thế quyền.
 Nước nhà khuynh đảo giữa nghiêng,
 Quan tham hại nước lợi riêng cho mình.

.....

Sớm ưa, trưa ghét như tình đời ni.
 Ai hiện tiền hiểm thế tiên tri,
 Không tiền không thế người khi ngu dần.
 Chớ hà hiếp lo riêng cần,
 Đến nơi Tiên Phật, Thánh Thần chẳng an.
 Nghèo nên bô gông chốc giàu sang,
 Đứa ngu đổi bạn ra đảng gọi khôn.
 Bồi đời toàn lũ cô hồn,
 Khinh khi như nghĩa, trọng tôn bạc tiền.
 Đứa ngu đội lốt Thần Tiên,
 Mở miệng thì rắc vô duyên một giòng.
 Chừng nào cây sắc trở bông,
 Đường đèn như mực, Lạc Hồng tai thi.
 Trung thần ái quốc để khi,
 Phản thân mãi quốc nên khi để đời.
 Thúc thì thế sự bỏ trôi,
 Ngáy không nhắm lúc để bơi hại mình.

Võ quan, võ tướng vô tình,
Trung không cùng chúa, cũng không ích gì?
Chừng nào lúa mọc trên chì,
Voi đi trên giấy đến kỳ Đông Chu.
Trí thời giả điếc, giả ngu,
Khôn thì giả dại là tu lấy mình.
Cầm quyền toàn lũ yêu tinh,
Oan nhiều mạng thác cũng sinh hai đời.
Mua quan bán chức lấy lời,
Hại dân, hại nước coi Trời như không.
Bì trung cốt nịnh rất rông,
Kết phe kết đảng nối lòng phải nguyên.
Nổi da xáo thịt ngổ thay,
Miếng mình béo mỡ mặc ai ốm gầy.
Cáo kia mượn kế hại cây,
Mẹ cha ư nịnh giết bầy con ngu.
Động tâm Thượng Đế dạy ru,
Xuống nhiều tai họa xuân thu sửa lần.
Gió sầu mưa thảm cõi trần,
Thiên quan đại chấn quân thần ngó xem.
Canh Tân xuất mịt mù hôm,
Nhâm Tý băng lảng ngoài đem binh vào.
Giáp thì thấy rõ binh đao,
Ất thì chiến họa xâm vào tràn lan.
Thiên tai chiến sự đa đoan,
Quốc dân nghiêng ngửa tham quan hại đời.
Phản thần bán nước khi Trời,
Gọi rằng trung trực hỏi ôi thế tình.
Nhứt hữu hiệu sơn nhứt nhứt binh,

Tám giang khi địa nhị nhị giang.
 Kim tú châu tại lạc thế trần khôn,
 Ngu hại hườn chung khổ hại mình.
 Sát dân xung tận cung đình,
 Thiên oai chấn nộ luật hình ban ra.
 Mười phần mất bảy còn ba,
 Mất hai còn một mới ra thái bình.
 Trục kia chơi với Đồng Minh,
 Hai sông khô cạn nghiệt tinh tổ người.
 Ra oai đánh dẹp mọi nơi,
 Năm châu bốn biển thây phơi thập trùng.
 Mùa xuân gió mát lạnh lòng,
 Cua kinh trở giọng về cùng lũ dè.
 Cuộc đời như thế trò hề,
 Nực cười lũ chó còn mê lợi quyền.
 Sinh ương khó nổi xào chiên,
 Quốc dân nghiêng ngửa đảo điên bốn bề.
 Ra đi thì khó nổi về,
 Ghe kia hết bánh thả về không trôi.
 Chừng nào Chợ Lớn hết voi,
 Biển Đông hết cá cuộc đời lao đao.
 Lò rèn hết thép rèn đao,
 Hết đồng đúc đỉnh, hết thao bán nôi.
 Chị đem bán một lời mười,
 Gạo châu củi quế tiếng người than van.
 Giả bộ quá sánh bạc vàng,
 Kẻ đói người rách lan tràng chợ quê.
 Tiết trời đánh đổ bông huê,
 Nhân dân phải chịu thảm thế hận sâu.

Đại bàn xuống phá đài lâu,
Ngạc ngư phóng tặc thuyền tàu tan hoang.
Rối Nam cũng chịu lầm than,
Phương Đông ba tỉnh phải mang họa sâu.
Trở triều cảnh sắp nhiệm mầu,
Phồn hoa đô thị thành sầu đờn đau.
Cuộc đời găm thật cơ cầu,
Trung thua quyền nịnh, Tiên hầu qui ma.
Khí đoàn giạt cập mảng xà,
Trăng tròn chính một thì ta xuống hãm.
Yêu đương cũng phải lạc lầm,
Sáu nơi khói lửa sấm găm Sài Môn.
Nghèo hèn không có quách chôn,
Giàu thần quyền thế biết khôn lánh rời.
Nhưng mà họa có đâu thôi,
Bầy con bể cái nổi trôi đầy dàng.
Đến hồi quốc gia lâm nạn,
Chư Tiên ẩn mặt cường quan độc quyền.
Càng ngày càng đảo càng điên,
Thân ta như thể thân chiến đánh tròn.
Ô hô! Giống khéo giống khôn,
Vậ thì phải trả xác hồn lìa xa.
Thịt rơi xương nát máu ra,
Thầy Tăng chẳng chịu ở nhà Phù Tang.
Sưu cao thuế nặng ta mang,
Đàng ta mới biết xa đàng nặng cân.
Thân dậu lánh về hương lân,
Miễn gần Sài Thành đến gấu bỏ thi.
Cái năm chiến họa loạn ly,
Mưa tai gió hại họa vì tham lam.

Nhân dân khốn khổ đa đoan,
 Mọi bề khốn khổ lại là bằng hai.
 Tu hành hiền hậu chết hoai,
 Hoa ngoa gian trá sống dai chật đàng.
 Cơ Trời định vậy chớ than,
 Thường dòng điệu nghiệt hành tàng đầy ư.
 Dầu xuân gà gáy hăm tư,¹
 Thầy tăng đản hạng hoa trư tuyệt kỳ.
 Thiên cơ máy tạo huyền vi,
 Tuần hườn máy tạo ai thì có hay.
 Nực cười cho lũ cân đai,
 Tôi tôi chúa chúa hôm nay Sở Tần.
 Xuân phân cho đến thu phân,
 Quốc dân điên đảo thần dân rối nuôi.
 Bước buồn, bước tuổi vui vui,
 Tiếng thì để tiếng, muốn lui lần lần.
 Rồi đây bày tỏ trung thần,
 Trời cho Tiên Phật xuống trần trị yêu,
 Văn minh cơ khí đủ điều,
 Cọp đồng, gấu sắt, phi phiêu thủy hành.
 Phong luân hòa giống lợi danh,
 Kết phe lập đảng tranh giành thế vi.
 Năm châu nổi tiếng một khi,
 Chuồn bay khói tỏa tử thi như bèo.
 Mưa dầu nắng lửa sấm reo,
 Hai loài xâu xé họa gieo dân lành.
 Đảng nhân đại bại tan tành,
 Cầu cùng đảng Cộng ra tranh chiếu cùn.

1 Năm Dậu 24 tết tức 9-3-1945 là ngày Pháp bị đảo chánh nhưng qua Hợi mới dứt.

*Tù binh mãi mãi chiêu hùng,
Núp lưng Đảng Cộng trung hưng nước nhà.
Rối sau sinh sự bất hòa,
Lại còn Đảng Cộng can qua chiến trường.
Nợn cao biển cả đôi đường,
Phân ranh biên giới đôi đường mới an.
Ừng hồng rọi khắp bốn phan,
Tây phương muốn gió tẩm đường đào vong.
Bập bồng Tân Quốc bập bồng,
Là nơi chiến địa máu hồng chảy lan.
Hải hồ rửa máu nghĩ an,
Tiểu Ấu hầu Ấ Thiên Hoàng định thân.
Thân gà dạ khỉ đẩy chừ,
Thì là ngọn lửa môi thu vây lân.
Kỳ phan thay đổi cuộc trần,
Chớ kia gặp chủ nó còn sâu ru.
Quân minh đặt sự an nhu,
Heo kia thông thả ngao du đầy đàn.
Chuột mừng gặp cảnh bình an,
Trâu kia thông thả nghinh ngang đầy điền.
Cọp rài làm chúa lâm viên,
Quân thần cọp lạc miên miên Cửu Trùng.*

B. PHẦN ĐẠO

Theo sự tiết lộ của Ngài Phối Sư Thượng Vinh Thanh thì Đức Thanh Sơn ở Việt Nam kiếp trước là Trạng Trình Nguyễn Bình Khiêm. Còn ở Pháp Quốc kiếp chót là Cardinalde Richecheu, một nhân tài Đạo đức mà cả thế giới đều nghe danh.

Ông Cardinalde Richecheu (1585-1642) là một trong

những nhà chính khách tài năng nhất của Pháp. Ông cầm quyền nước Pháp hơn 18 năm, chính ông đã củng cố sức mạnh và uy danh của chính phủ Pháp. Tên đầy đủ của ông là Armand Fean due Palissis. Ông đổi tên là Richecheu khi gia đình đổi về Trung Tây nước Pháp.

Ông sanh tại Paris trong gia đình quý tộc, ông thọ phong Giám Mục ở Ducon năm 22 tuổi. Năm 1614 ông được chọn làm đại biểu của các Giáo Sĩ của toàn thể Giáo Sĩ ở Poitou tên Quốc Hội Pháp. Ông là bạn tín cẩn của Nữ Hoàng Reigent, Marie de Merdicis em gái của Thái Tử Loui XIII. Ông được Giáo Hoàng Grégory XV phong Hồng Y năm 1622, hai năm sau vua Loui phong ông làm Bộ Trưởng Tôn Giáo của quốc gia và Chủ Tịch Hội Đồng Cố Vấn. Đến năm 39 tuổi ông lên nắm quyền lực tối cao của Pháp.

Trong thời chiến tranh 30 năm ông đã giúp nước Pháp khởi tiêu một số tiền khổng lồ cho chiến tranh nhờ tài lãnh Đạo chơn chánh mà ông là Viện Sĩ Viện Hàn Lâm Pháp năm 1935.

THÁNH GIÁO CỦA ĐỨC THANH SƠN

Chúng tôi xin trình bày những Thánh Giáo thi phú của Đức Thanh Sơn Đạo Sĩ để nhận thức rằng, con người chết không phải là hết mà là còn rất hữu dụng. Những bậc lỗi lạc ở thế ắt phải có nguyên căn cao thượng ở cảnh Thiêng Liêng. Nghĩa là Sư Phó nơi Bạch Vân Động, Sư Phó đây không phải là dưới quyền sư nào mà là Sư của các Sư. (*Sư Phó là Sư Phụ. Phụ âm Trung Quốc đọc gần như Phó*).

Ngày 2-9-1925 Ngài giáng cơ cho bài thập thủ liên hườn khi xây bàn do Đức Hộ Pháp và Đức Cao Thượng Phẩm cầu vị.

I

*Âm dương tuy cách cũng Trời chung,
Thấy trái nên đây mới tỏ cùng.
Thắt dạ thuyền đưa không đậu bến,
Đau lòng Hạc cũ chẳng về từng.
Cúi đầu đành chịu thân trăm tuổi,
Ngước mặt ngơ trông bậc chín trùng.
Mạnh yếu hai ngôi cam chịu vậy,
Hay chi cá chậu với chim lồng.*

II

*Chim lồng bao thuở lại non xanh,
Ngóng mặt vơi trông chốn thoát mình.
Dựng nước chẳng ai tài tướng lược,
Liều mình thiếu kẻ đứng hùng anh.
Vấy thuyền chi sợ cơn giông tố,
Hiệp chúng còn hơn cuộc chiến chinh.
Thìn dạ chờ châu về hiệp phố,
Vì ta sự nghiệp mới tan tành.*

III

*Tan tành nhớ đến cảnh giang san,
Lộn cúi thương dân lăm buộc ràng.
Phú quý môi câu con Hạc lánh,
Đỉnh chung gió thổi đám mây tan.
Đợi thời toan mượn cần câu Lữ,
Dựng nghiệp tua chờ mặt lưới Thang.
Ly loạn gặp đời đời muốn chán,
Công danh phải sạch hưởng thanh nhàn.*

IV

Thanh nhàn ngày tháng lại Tiên Gia,
 Trị loạn hàng xem thể nước nhà.
 Bể hoan dập dờn thương bấy trẻ,
 Thành sâu chất chứa cảm cho già.
 Bạc đầu non chịu lắng sương nhuộm,
 Nhãn mặt nước chờ ngọn gió qua.
 Thân ái mỗi dây tua nắm chặt,
 Chít chiu ấy cũng một bấy gà.

V

Bầy gà mất mẹ kiếm bơ vơ,
 Yếu đuối biết ai để cậy nhờ.
 Nắng hạn trông mưa trông môi mắt,
 Đắng cay mộ nước mộ lòng chờ.
 Ngoài khua tiếng giặc trong khua nịnh,
 Ưỡn thiếu binh nhưng Quốc thiếu cờ.
 Trí chúa tôi hiền không gặp chúa,
 Nào người gánh nổi mối xa thơ?

VI

Xa thơ bầu ngã nước nhà nghiêng,
 Ai giữ phong cương dựng vững bên.
 Đắp lũy cố loa chưa mấy mặt,
 Lấp hồ Hoàn Kiếm bấy nhiều tên.
 Thăng Long bao thuở nung hùm khí,
 Gia Định tự nhiên chấp ấn quyền.
 Sông núi dật dờ chờ tạo khách,
 Hóa sông nên đạo, núi nên thiền.

VII

*Nên Thiên thì trước lập nên dân,
Chín bộ xem qua chẳng trí quân.
Ích nước xử tay khoe đạp áo,
Lợi nhà vô bụng hưởng tròn thân.
Nam Giao vắng vẽ đường cung kiếm,
Văn miếu khô khan ngọn bút Thần.
Danh lợi ru hầu quên thổ võ,
Thẹn loài bặc lại mộ đai cân.*

VIII

*Đai cân đã có vẽ chi chưa,
Hay phận tù lao kiếp sống thừa.
Đập đất gập ghìng chơn kẻ đại,
Ngừa thời điên đảo tú già xưa.
Ngôi hang thương kẻ mang da chó,
Ngự điệu ghét quân đội lột lừa.
Cái nhục giống nòi kia chẳng rửa,
Xoi hạo mạch nước ý chưa vừa.*

IX

*Chưa vừa mộng寐 với Tây tà,
Dụ xác vong hồn dựa khách ma.
Tiêu hủy thân cây làn lửa tấp,
Tan tành hình nộm trận mưa qua.
Rước voi phá mã đào băng miếu,
Thả rắn xua ong nhiều Điện Tòa.
Đổ lụy hỏi người sao chẳng nhớ?
Ngọn rau tất đất nước nhà ta.*

X

*Nước nhà ta có tiếng anh phong,
 Vẻ đẹp trời đông sắc Lạc Hồng.
 Nam Hải trở nhiều trang thanh đức,
 Giao Châu sanh lắm bậc anh hùng.
 Tinh trung lửa thét thành Bình Định,¹
 Khí liệt gươm đề tỉnh Quán Đông.²
 Văn hiến bốn ngàn năm có sẵn,
 Chỉ còn dị chủng đến dâng công.*

THANH SƠN ĐẠO SĨ

Macred 13 Juillet 1927

Thánh Ngôn

THANH SƠN

Bần Đạo đã hậu tình cùng mấy ông.

Cười... Tiểu Đồng biết Bần Đạo đến nói ngay trúng
 cũng đã giỏi.

Bây! Thấy mừng Hiền Đồ, ấy là lệnh Bần Đạo dạy nói
 lại. Bây con nghe thi:

*Bạch Vân Động trước có công tu,
 Yên xã tắc nam cứ vận trừ.
 Tái kiếp lao đao Thầy cảm cảnh,
 Đến cho con một Đạo linh phù.*

Thân phận công danh, con nghe theo Thầy:

*Rừng núi Yên Sơn có Đạo Công,
 Tuy danh chẳng toại tiếng ca giông.
 Đường quan ví sánh dài Bạch Chuân,*

1 Võ Tánh tự thiêu.

2 Phạm Hồng Thái ám sát Toàn Quyền Merlin rồi nhảy xuống sông
 trăm mình, bị bắt và bị giết được chôn ở Hoàng Hoa Cương.

*Trái mạng đừng dùng sức Ngọa Long,
Phạm Lãi gặp thời hơn cửa tướng,
Trương Lượng biết thế lánh đèn rồng.
Nội gương Lương Hạo đời kinh sử,
Nhà nước mai sau có chỗ dùng.*

Bản Đạo kiếu, Thầy sẽ cho con hay trước, đợi phù Thầy.

THĂNG

DIÊU TRÌ CUNG CA TỤNG
ĐỨC THANH SƠN

*HAY Thanh Sơn, GIỚI Thanh Sơn,
Trung nghĩa về Tiên cũng ngậm hồn.
Cấm tú kêu oan thành khí giới,
Văn chương khảo tội hóa cơn hờn.
Rung chuông tỉnh thế ba kỳ thức,
Hồi trống truy hồn bá tánh khôn.
Trị loạn sẵn tay nâng vạc ngã,
Ánh linh muôn kiếp nước Nam đồn.*

LỤC NƯƠNG DIÊU TRÌ CUNG

*TÀI Thanh Sơn, TRÍ Thanh Sơn,
Câu văn tuyệt bút vẽ nên hồn.
Giục lòng chí sĩ chưa vừa sức,
Múa bút Thần Tiên đủ chấp qờn.
Đệt thảm lê dân Trời cảm cảnh,
Thêu sâu xã tắc đất kinh hồn.
Nặng nhôi trí sĩ thành binh khí,
Rèn chất anh thư đắp lũy đồn.*

BÁT NƯƠNG DIÊU TRÌ CUNG

TRUNG Thanh Sơn, NGHĨA Thanh Sơn,

Bởi tại đâu ân oán nuốt hờn.
 Nát mặt biển xem nhà vắng chủ,
 Bầm gan há chịu nước không quờn.
 Câu văn ái chúng gây dân khí,
 Tiếng sấm ưu hương điệu quốc hồn.
 Lập chí ôn nhu là đắp lũy,
 Nung lòng Đạo đức ấy xây đồn.

18 Aut 1927

THANH SƠN

Tạ vị. Thấy đến bữa nay vì con Phong Chí. Thấy lấy làm mừng đặng Chí Tôn yêu mến, Ngọc Hư vị tình, Thấy xin tặng cho con nhứt kỷ thọ. Số con 57 tuổi mà thêm đặng một kỷ tức là con thọ đặng 69 tuổi. Số phận bản hàn con, Thấy xin giảm, Ngọc Hư Cung chẳng nhậm ngôn, nhưng mà có hứa cho con đặng hằng ngày dùng đủ, danh vọng con đặng tối cao tối trọng. Cha con đặng ở nơi Đông Đại Bộ Châu, đợi công của con đặng siêu thăng vào hàng Thần, chị con đặng đầu thai vào Lục Thập Ngũ Địa Cầu.

Thầy mừng cho con khá giữ lòng Đạo đức cho khỏi phụ lòng Thầy hoài vọng.

Bản Đạo xin kiếu, Thầy sẽ đến toan tính cùng Hộ Pháp, chư Đạo Hữu đặc vấn Nguyệt Tâm.

THĂNG

Dimaudu 21 Aout 1927, 22 hours

Tuy mình chưa nặng về đại cân,
 Cửa các khi xưa đã dự phân.
 Lập thế nghịệt cơn phò, trí chúa,
 Đồ mưu lỗ lúc đặng nên Thần.
 Hiếu trung đã vẹn cơn dờn dạc,

*Nhơn nghĩa tròn mang chốn bụi trần.
Nịnh mãm cho qua ngày thất vọng,
May sao gặp hội đoạt phong vân.*

Đức Thanh Sơn cho Từ Huệ tức Phối Sư Thượng
Tuy Thanh câu liếng như sau:

*TỪ tánh sanh Thiên lý,
HUỆ tâm định địa dân.*

Ngày 30-7-1943 Đức Thanh Sơn có giảng cho một bài
về cơ chuyển thế, phò loan bởi Giáo Hữu Thái Đến Thanh
và Sĩ Tải Nguyễn Văn Hợi:

*Thầy chào các con Bạch Vân Động. Ngày nay đã đến
tuông hưng Đạo. Từ đây cả chúng sanh mới biết Cao Đài
là thế nào, nhứt là các con đệ tử Bạch Vân Động vai tuông
phục quốc.*

*Uầy mới chẳng như tiếng ông Trang hồi xưa, nay mai
đây lời sấm đã lưu truyền đến xứ Tokyo, vậy các con cứ theo
sự hiểu trước mà làm thì đúng Thiên cơ đã định, chẳng có chi
phải nhọc lòng lo nữa.*

Thôi Thầy chào các con, Thầy kiếu.

THĂNG.

*Chùng nào Chi Pháp đã ra đi,
Lạ lúc Đạo Trời gặp vận suy.
Chức Sắc chọn quyền hơn chọn Đạo,
Nhơn sanh lo cốt chẳng lo bì.
Mão cao dễ rớt nên thành nhác,
Cổ ngăn không kiêu phải hóa lý.
Khảo thí lọc lừa chường hắc bạch,
Chung lòng hiệp sức thoát cơn nguy.*

THANH SƠN ĐẠO SĨ

*Bạch Vân nhàn lạc khỏe thân già,
 Thương kẻ nặng mang nợ quốc gia.
 Đời rạng lưu tồn gương Nhứt Nguyệt,
 Đạo thành vạn đại chiếu sơn hà.
 Thiện nam gắn giữ điều nhưn nghĩa,
 Chơn nữ hằng ghi thuyết cộng hòa.
 Trách nhiệm thật hành cho vẹn phận,
 Hồng ân chung hưởng buổi âu ca.*

THANH SƠN ĐẠO SĨ

Xuân Tân Mão (1951)

Phò Loan

- Sĩ Tải Giám
- Lễ Sanh Thượng Phiêu

THANH SƠN ĐẠO SĨ

Trong dịp đầu xuân, Bản Đạo chào chư Hiền Sĩ và chúc lành.

THI

*THANH xuân mát mẻ cảnh trời nam,
 SƠN cảnh Thần Tiên há chẳng phàm.
 ĐẠO đức mới nên trang cứu thế,
 SĨ nhân đồng hưởng Bạch Vân Am.*

Đời có thay cũ ra mới thì Đạo cũng lần lần tiến triển, từ đây sẽ đặng nhiều việc mừng là nhưn loại sẽ thấy rõ Đạo cần đời, mới biết quyền năng Đức Chí Tôn giúp thế, còn nhiều điều nhưng chưa được thổ lộ.

Đêm hầu tàn, thôi Bản Đạo chúc ít lời, khi sau sẽ hội ngộ.

Kiểu.

VỤ HIẾN TRUNG BỊ NGỪNG QUYỀN CHỨC

Năm 1964, Đức Lý Đại Tiên giảng cơ ngừng quyền chức ông Phối Sư Thượng Vinh Thanh. Ông Vinh nghĩ rằng mấy vị Thời Quân phò loan cố ý không cho mình tiến thủ, muốn phản đối lại linh ấy.

Đức Thanh Sơn giảng đêm 17-4 Giáp Thìn (28-5-1964) do cập Phò Loan: Thoại, Nhơn. Nguyên văn như sau:

Đêm 17 tháng 4 năm Giáp Thìn (28-5-1964)

Phò Loan

- Thoại, Nhơn

THANH SƠN ĐẠO SĨ

Thầy để lời mừng các con.

Đại, đại tai, đại tai, thảm, thảm, thảm, lụy, lụy, lụy.

Bản Đạo lấy làm đau đớn cho các môn sinh Đại Đạo bao nhiêu đều mất bấy nhiêu.

Bản Đạo không ngờ Hiến Trung đã chịu sự giáo hóa của Bản Đạo và các Đấng Thiêng Liêng nghiệm biết sao cho được, luận nhằm bàn khùng, không sợ Thiên Điều hành phạt. Cái tệ nhất là nương thế lực của đời mong áp đặt Thánh Thế.

Nếu Hiến Trung sớm giác ngộ còn phương cứu chữa, nó còn nhiều việc lập công phi thường kia mà, tại sao quá lẩn thẩn như thế được.

Các con đem lời Bản Đạo đến để thức nó, ngày sau không chối tội đa nghe.

Hôm nay, Hộ Pháp và Thượng Trung Nhứt không đến với các con được, vì lý do nắm máy Thiên cơ, Nguyệt Tâm và Bát Nương đến.

THĂNG

Nhờ những lời trên mà ông Phối Sư thức tỉnh mà chịu mạng lệnh của Đức Lý nghĩa là không phản đối sự ngưng quyền chức của Hội Thánh định.

Kiểm Biên ngày 3-3-Bính Thân (13-4-1956)

THANH SƠN ĐẠO SĨ

Bảo Đạo nghe:

THI

*Hoành Sơn phận nước trót đôi lần,
Khí số bấy chừ dứt Nguyễn Quân.
Lời sấm đón văn khi thiệt quả,
Tiên tri toán số găm không lầm.
An dân buồn thiếu trang hiền sĩ,
Báo quốc vui nhờ Đức Thánh Nhân.
Suy thịnh nước nhà do trị loạn,
Cũng như đông mẫn đến hồi xuân.
Biến chuyển trời Nam cuộc đảo huyền,
Trả vai cho sạch vết oan khiên.
Trường tồn đem thủ gan anh tuấn,
Cửa Đạo mới ra mặt Thánh Hiền.
Đau khổ rán gìn nhân nghĩa vẹn,
Tang thương chó hường hảo ân riêng.
Non sông Việt chủng ngày yên lặng,
Chung sức cùng nhau đức lập quyền.*

THANH SƠN ĐẠO SĨ.

*Bạch Vân nhàn lạc khỏe thân già,
Thương kẻ nặng mang nợ quốc gia.
Đời rạng lưu tồn cơn nhứt nguyệt,
Đạo thành vạn đại chiếu sơn hà.*

*Thiện Nam gắng giữ đề nhân nghĩa,
Chơn Nữ hằng ghi thuyết cộng hòa.
Trách nhiệm thiết hành cho vẹn phận,
Hồng ân chung hưởng buổi âu ca.*

THANH SƠN ĐẠO SĨ.

BAN ĐẠO HIỆU

Đức Thanh Sơn ban Đạo hiệu cho Chức Sắc Cửu Trùng Đài Nam Phái. Bà Bát Nương ban cho Nữ Phái. Còn Sĩ Quan QĐCĐ đều có ban biệt hiệu. Ấy là kỷ niệm muôn vàng quý báo cho kiếp tu của mỗi người.

Chúng tôi xin biên soạn để làm tài liệu Đạo sử sau này. Bởi Đức Hộ Pháp đã nói: *“Chúng ta đừng tưởng tầm thường, trong QĐCĐ có Thiên Bình, Thiên Tướng trong ấy”*.

I. Đêm rằm tháng 5 Mậu Tý (1948) Đức Thanh Sơn giáng cho 3 vị Chức Sắc Đạo hiệu:

1. *Giáo Sư Thái Đến Thanh: “Thông Quang” nghĩa là thông minh, sáng suốt về chơn lý Đạo.*
2. *Phối Sư Thượng Trí Thanh: “Nguyệt Quang” ánh trắng sáng khắp cùng non biển.*
3. *Thừa Sử Nguyễn Văn Hợi: “Tịch Quang” ánh sáng rọi trong bóng tối.*

II. Đêm 16 tháng giêng năm Tân Mão (21-2-1951) tại Trung Tông Đạo do Ngài Cao Tiếp Đạo và Ngài Thái Đến Thanh phò loan. Đức Thanh Sơn giáng:

THANH SƠN ĐẠO SĨ

Chào Chánh Đức cùng tất cả chư Hiền Đồ, Hiền Hữu, Hiền Muội, Bản Đạo đã hứa đêm nay ban cho Đạo hiệu mỗi vị để làm bí tích buổi sau này. Cũng là một việc cần cho

bước hành trình của chư Hiền Đồ kết mối liên tâm diu đở nhau từ việc đời cùng Đạo.

Vậy sắp đặt từ hàng Thánh Địa hai bên nghe kêu tên vào qui thỉnh danh Đạo hiệu:

4. Phối Sư Thái Tín Thanh	Thanh Hóa
5. Phối Sư Thượng Sáng Thanh	Thanh Quang
6. Phối Sư Ngọc Nọn Thanh	Huỳnh Quang
7. Giáo Sư Thái Tương Thanh	Thiện Tín
8. Giáo Sư Thái Hào Thanh	Thiện Căn
9. Giáo Sư Thái Bộ Thanh	Thiện Tâm
10. Giáo Sư Thượng Ngoạn Thanh	Thiện Cần
11. Giáo Sư Thượng Thiện Thanh	Thiện Bản
12. Giáo Sư Ngọc Hoài Thanh	Thiện Chí
13. Giáo Hữu Thượng Cao Thanh	Thiện Giác
14. Giáo Hữu Thượng Lập Thanh	Thiện Nghĩa
15. Giáo Hữu Thượng Khuây Thanh	Thiện Trực
16. Giáo Hữu Thượng Giải Thanh	Thiện Tĩnh
17. Giáo Hữu Thượng Từng Thanh	Thiện Công
18. Giáo Hữu Thượng Được Thanh	Thiện Cang
19. Giáo Hữu Thượng Châu Thanh	Thiện Lý
20. Giáo Hữu Thượng Tuấn Thanh	Thiện Hòa
21. Giáo Hữu Thượng Săng Thanh	Thiện Mãn
22. Giáo Hữu Thượng Sanh Thanh	Thiện Ngôn
23. Giáo Hữu Thượng Đậu Thanh	Thiện Luân
24. Giáo Hữu Thái Đô Thanh	Thiện Cảm
25. Giáo Hữu Thái Tánh Thanh	Thiện Tích
26. Giáo Hữu Thái Đoan Thanh	Thiện Quả

27. Giáo Hữu Thái Hườn Thanh	Thiện Chơn
28. Giáo Hữu Chuân Thanh	Thiện Năng
29. Giáo Hữu Ngọc Mỹ Thanh	Thiện Thuyết
30. Giáo Hữu Ngọc Tử Thanh	Thiện Chất
31. Giáo Hữu Ngọc Liên Thanh	Thiện Cải
32. Giáo Hữu Ngọc Yến Thanh	Thiện Hành
33. Giáo Hữu Ngọc Ngộ Thanh	Thiện Mỹ
34. Giáo Hữu Thượng Dự Thanh	Thiện Trác
35. Giáo Hữu Thái Đối Thanh	Thiện Huệ
36. Giáo Hữu Thái Sơn Thanh	Thiện Đoạn
37. Giáo Hữu Thượng Vinh Thanh	Thiện Hoa
38. Giáo Hữu Thượng Then Thanh	Thiện Lực
39. Giáo Hữu Ngọc Chức Thanh	Thiện Bảo
40. Giáo Hữu Ngọc Sơn Thanh	Thiện Lạc
41. Giáo Hữu Ngọc Vòn Thanh	Thiện Tấn
42. Giáo Hữu Thượng Giác Thanh	Thiện Hiền
43. Giáo Hữu Ngọc Chơn Thanh	Thiện Hỷ
44. Giáo Hữu Thái Thanh Thanh	Thiện Đạo
45. Giáo Hữu Thái Trưng Thanh	Thiện Biện
46. Giáo Hữu Thái Mạnh Thanh	Thiện Tiến
47. Giáo Hữu Ngọc Bàn Thanh	Thiện Kiến
48. Giáo Hữu Ngọc An Thanh	Thiện Lại
49. Giáo Hữu Thái Liễu Thanh	Thiện Ninh
50. Giáo Hữu Thái Lâu Thanh	Thiện Phát
51. Giáo Hữu Thái Hiển Thanh	Thiện Ân
52. Giáo Hữu Ngọc Thể Thanh	Thiện Hiếu
53. Giáo Hữu Thượng Bảo Thanh	Thiện Ưu

54. Giáo Hữu Thượng Công Thanh	Thiện Như
55. Giáo Hữu Thái Vương Thanh	Thiện Chính
56. Giáo Hữu Thái Chính Thanh	Thiện Lễ
57. Giáo Hữu Thượng Đức Thanh	Thiện Tông
58. Giáo Hữu Ngọc Vàng Thanh	Thiện Bá
59. Giáo Hữu Thượng Truyền Thanh	Thiện Mậu
60. Giáo Hữu Thượng Đảo Thanh	Thiện Học
61. Giáo Hữu Thượng Sâm Thanh	Thiện Nghệ
62. Phối Sư Thái Khý Thanh	Thiện Bửu
63. Giáo Sư Thái Châu Thanh	Thiện Cường
64. Giáo Sư Thái Độ Thanh	Thiện Đoạt
65. Giáo Sư Thái Bộ Thanh	Thiện Hào
66. Giáo Sư Thượng Thoại Thanh	Thiện Chiêu

III. Đêm 16 tháng Giêng năm Tân Mão (21-2-1951)

BÁT NUƠNG ĐIỀU TRÌ CUNG

Giảng cơ cho Đạo Hiệu Chức Sắc Nữ Phái:

1. Giáo Hữu Hương Huệ	Chơn Phước
2. Giáo Hữu Hương Còn	Chơn Minh
3. Giáo Hữu Hương Nương	Chơn Kim
4. Giáo Hữu Hương Hay	Chơn Thành
5. Giáo Hữu Hương Sen	Chơn Hòa
6. Giáo Hữu Hương Mây	Chơn Trúc
7. Giáo Hữu Hương Tán	Chơn Tĩnh
8. Giáo Hữu Hương Tiểu	Chơn Tâm

.....

Còn nhiều vị Bà Bát cho chữ Nhơn đăng trước và tùy tánh tình cho chữ sau....

Vì đây là phần nói về tiểu sử của Đức Thanh Sơn, để không lạc đề chúng tôi xin chấm dứt Đạo hiệu của Nữ Phái do Bà Bát Nương tặng.

VI. Giáo Tông Đường rằm tháng 10 Kỷ Sửu (23-11-1949)

Phò Loan

- Cao Tiếp Đạo
- Thái Đến Thanh

Hầu Đàn

- Chức Sắc Bộ Tham Mưu

THANH SƠN ĐẠO SĨ

Chào Chánh Đức và Chu Hiền Đồ.

Bản Đạo rất hài lòng được thấy chu Hiền Đồ biết được phận sự thật hành theo lối ký hứa ở nơi các động hạ trần. Vậy Bản Đạo tùy tánh đức của mỗi người mà ban cho biệt hiệu để làm kỷ niệm. Khi trở về còn soi dấu lại cõi trần hoàn.

Cầm bản Thông Qui lên mà đọc:

1. *Thiếu Tướng Nguyễn Văn Thành... Trung Đông.¹*
2. *Đại Tá Nguyễn Thành Phương.... Trục Tấn²*
3. *Đại Tá Nguyễn Văn Kiệt Nghĩa Cử³*
4. *Trung Tá Phạm Ngọc Trấn Nghĩa Đông⁴*
5. *Trung Tá Trần Thái Huệ..... (để khi sau)*
6. *Trung Tá Phạm Tấn Phát..... Nghĩa Phương⁵*

- 1 Trung cang phân tư chánh, *Đông cầm đánh giả chơn.*
- 2 Trục ngôn nhi hành, Tấn bộ bắt di.
- 3 Là mỗi việc khởi hành phải đúng theo điều nghĩa.
- 4 Mạnh mẽ làm theo việc nghĩa.
- 5 Định phương hướng đi theo một chủ nghĩa vuông tròn.

7. Thiếu Tá Nguyễn Thành Danh Chơn Như⁶
8. Thiếu Tá Lê Văn Tất Trí Năng⁷
9. Thiếu Tá Trần Ngọc Mỹ (để khi sau).
10. Thiếu Tá Dương Quang Đăng (có rồi Bạch Quang)
11. Thiếu Tá Nguyễn Thái Trí Lực⁸
12. Thiếu Tá Phạm Văn Quý Trí Chánh⁹
13. Thiếu Tá Nguyễn Văn Tý Cường Dũng¹⁰
14. Thiếu Tá Nguyễn Kim Vinh..... Nghĩa Điền¹¹
15. Đại Tá Nguyễn Văn Ngưu Thông Thoại¹²
16. Thiếu Tá Đỗ Công Khanh..... Thông Mẫn¹³
17. Phối Sư Thượng Tước Thanh..... Xích Quang¹⁴
18. Giáo Hữu Phạm Hương Ngộ..... Chơn Trung¹⁵

Chư Hiền Đồ đã thọ danh hiệu thì nên để tâm lo liệu cho đúng với nghĩa lý của mình, ấy là điều cần phải cẩn thận mà thi hành cho tròn bốn phận.

Bản Đạo có đôi lời cảm ơn cho chư Hiền Đồ.

V. ĐÊM-10 KỶ SỬU (1945)

1. Giáo Hữu Thượng Tỳ Thanh	Thanh Đức.
-----------------------------	------------

- 6 Chơn Như bất hư, Nhu nhi bất nhược.
- 7 Là cái túi cầm nang đựng trí thức đối với đời.
- 8 Khôn ngoan hết sức làm xong phận sự.
- 9 Sưu tầm đến chánh thức và làm việc ngay thẳng.
- 10 Cung cách mạnh mẽ làm việc không phí sức.
- 11 Làm ruộng âm chất đặng giúp việc nghĩa.
- 12 Thông minh hiểu biết cách đàm luận với Đạo và đời.
- 13 Thông minh, mẫn cán, làm việc sốt sắng siêng năng.
- 14 Ánh sáng nơi khúm lửa.
- 15 Là giữ đức tánh chơn trực, lòng tín nghĩa ngay thật.

2. <i>Trung Tá Trần Thái Huệ</i>	<i>Trí Cần.</i>
----------------------------------	-----------------

Sau đây Đức Thanh Sơn Đạo Sĩ tiếp biệt hiệu cho trong nhiều kỳ đàn.

1. <i>Thiếu Tá Nguyễn Tấn Phát</i>	<i>Trí Minh</i>
2. <i>Thiếu Tá Lê Quang Thế</i>	<i>Trí Đoạt</i>
3. <i>Thiếu Tá Nguyễn Văn Trí</i>	<i>Trí Giác</i>
4. <i>Đại Úy Nguyễn Văn Các</i>	<i>Trí Tĩnh</i>
5. <i>Đại Úy Võ Hiếu Nghĩa</i>	<i>Trực Lâm</i>
7. <i>Trung Úy Nguyễn Hữu Đức</i>	<i>Trực Thủy</i>

VI. Đêm 9–tháng Giêng-Canh Dần (1950)

1. <i>Thiếu Tá Nguyễn Văn Nhã</i>	<i>Minh Tấn</i>
2. <i>Thiếu Tá Trương Văn Quảng</i>	<i>Minh Hiền</i>
3. <i>Đại Úy Võ Tông Lục</i>	<i>Minh Lương</i>
4. <i>Đại Úy Trần Văn Trang</i>	<i>Minh Kiệt</i>
5. <i>Đại Úy Phan Châu Minh</i>	<i>Minh Liêm</i>
8. <i>Đại Úy Văn Thành Cao</i>	<i>Minh Cao</i>
9. <i>Đại Úy Nguyễn Văn Đẩu</i>	<i>Minh Cung</i>
10. <i>Đại Úy Bùi Đức Thắng</i>	<i>Minh Ngôn</i>
11. <i>Đại Úy Phan Thiện Cảnh</i>	<i>Minh Từ</i>
12. <i>Đại Úy Võ Minh Cá</i>	<i>Minh Khải</i>
13. <i>Đại Úy Võ Văn Sánh</i>	<i>Minh Lịch</i>
14. <i>Đại Úy Huỳnh Văn Lộc</i>	<i>Minh Thuyết</i>
15. <i>Đại Úy Tôn Văn Điển</i>	<i>Minh Bộ</i>
16. <i>Đại Úy Phan Thanh Hục</i>	<i>Minh Tư</i>
17. <i>Đại Úy Phạm Văn Thao</i>	<i>Minh Nghĩa</i>
19. <i>Đại Úy Cao Văn Bửu</i>	<i>Minh Tài</i>

20. Đại Úy Phạm Văn Phườn	Minh Tồn
21. Đại Úy Phạm Thành Ngô	Minh Cung
22. Đại Úy Võ Thành Liêm	Minh Lộc
23. Thiếu Úy Nguyễn Văn Hai	Minh Nhuận
24. Thiếu Úy Võ Văn Kiên	Minh Sĩ
25. Giáo Sĩ Phan Thành Lũy	Tấn Lực
26. Giáo Sĩ Trần Tỷ Đài	Tấn Năng

Bản Đạo để lời mừng cho Hiền Đồ đã được một danh từ lưu dấu với đời, ngàn năm còn để vào mặt thế.

Uầy chừ Hiền Đồ nên thận trọng cho được vẹn toàn thì Bản Đạo rất vui mừng hơn mọi điều quyền lợi.

Bản Đạo chào Chánh Đức, Hiền Trung cùng tất cả.

THẮNG

VII. Đêm mừng 9 tháng giêng năm Tân Mão (14-2-1951)

Đức Thanh Sơn Đạo Sĩ tiếp cho danh hiệu.

Bản Đạo cho:

1. Thiếu Tá Trần Ngọc Mỹ	Chánh Mỹ
2. Thiếu Tá Phan Minh Châu	Chánh Tâm
3. Đại Úy Nguyễn Thanh Vân	Chánh Nghĩa
4. Đại Úy Võ Văn Hưng	Chánh Lý
5. Đại Úy Lương Tấn Đạt	Chánh Trực
6. Đại Úy Nguyễn Văn Thiện	Chánh Trung
7. Đại Úy Lê Văn Thoại	Chánh Công
8. Đại Úy Nguyễn Văn Thừa	Chánh Nhân
9. Đại Úy Trần Quới Quyền	Chánh Sự

VIII. Đêm 13 tháng 10 Tân Mão (1951)

Đức Thanh Sơn Đạo Sĩ tiếp cho danh hiệu

1. Đại Úy Lê Văn Giũ	Cương Dũng
2. Đại Úy Nguyễn Văn Hoàng	Cương Kiên
3. Đại Úy Lê Tấn Phước	Cương Liệt
4. Đại Úy Lê Phước An	Cương Kỳ
5. Đại Úy Phan Văn Mậu	Cương Nghị
6. Đại Úy Lê Ngọc Khai	Cương Nghĩa
7. Đại Úy Trần Văn Ty	Cương Trực
8. Đại Úy Nguyễn Văn Thế	Cương Đắc
9. Đại Úy Phạm Công Mỹ	Cương Nhân
10. Đại Úy Nguyễn Văn Khế	Cương Bình
11. Đại Úy Nguyễn Cao Kiến	Cương Lực
12. Đại Úy Phan Văn Miêng	Cương Năng
13. Đại Úy Nguyễn Hòa Minh	Cương Lộc
14. Đại Úy Trần Văn Vương	Cương Từ

.....

(Còn rất nhiều vị Sĩ Quan được ban danh hiệu nhưng chúng tôi không thể kể hết để đơn giản tiểu sử của Đức Thanh Sơn xin quý vị thông cảm).

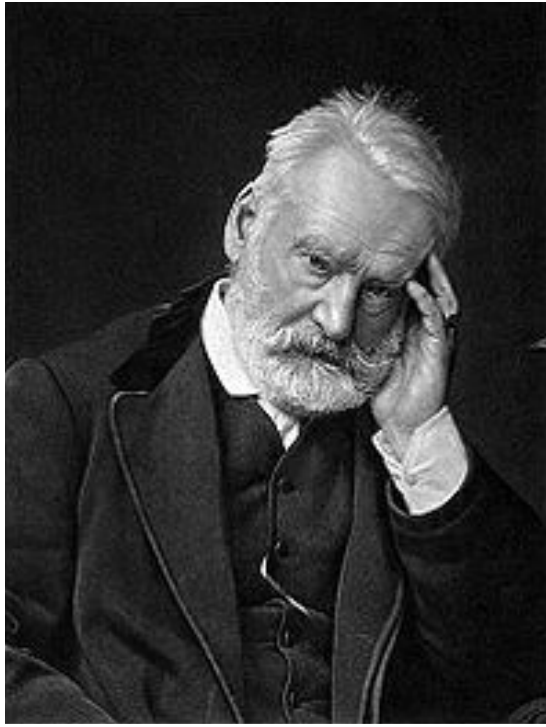
Sau rốt có ông Đốc Phủ Trần Văn Tấn được danh hiệu Giác Tỉnh.

Đức Thanh Sơn nói với ông Phủ Tấn: Bản Đạo cũng được vui thấy Hiền Hữu để tâm chung lo cho cơ Đạo tạo cuộc đời tàn, trong một kiếp sanh may duyên ngộ Đạo là còn nhớ căn xưa. Vậy Bản Đạo cũng cho Đạo hiệu Giác Tỉnh, từ đây gắng để tâm thi hành hậu sự rồi sau này sẽ gặp tri kỷ ngày xưa.

Bản Đạo rất vui mừng cho cả chư môn đệ

THĂNG

CHƯƠNG II:
VICTOR HUGO HAY NGUYỆT TÂM CHƠN NHƠN
(1802–1885)

A. PHẦN ĐỜI

Tiểu sử của Đức Nguyệt Tâm Chơn Nhơn được Ngài Phối Sư đọc tại Tòa Thánh đêm 21/22 tháng 5 năm 1963 như sau:

“Hôm nay là ngày kỷ niệm đấng Tiên của Đức Chương Đạo Nguyệt Tâm Chơn Nhơn Tệ Phẩm xin thuyết tại sao trong Tam Kỳ Phổ Độ sùng bái vị này.

Một năm sau khi khai Đạo (1927) đức Phạm Hộ Pháp

vân lĩnh Đức Chí Tôn sang Kiêm Biên (*Cambodge*) mở Đạo. Lúc ấy tại Châu Thành xứ Chùa Tháp chưa có một ai biết Đạo Cao Đài là gì. Đức Hộ Pháp đến Kiêm Biên ở đậu nhà ông Cao Đức Trọng mà sau Thầy phong Tiếp Đạo, một Chức Sắc cao cấp trong hàng Thập Nhị Thời Quân bên Hiệp Thiên Đài.

Đã có Thiên mạng lại còn ở chung nhau, nên Đức Hộ Pháp thuyết phục đặng ông Cao Đức Trọng và các ông ở cùng một dãy phố, trong ấy có ông Huỳnh Văn Tuy hiện giờ là Phối Sư Thượng Tuy Thanh và Tệ Phẩm.

Huyền diệu thuyết phục đưa chúng tôi là nhờ cơ bút do nơi tay Đức Hộ Pháp và ông Cao Tiếp Đạo phò loan, mà Đấng Tiên Trưởng đến dạy Đạo là Đức Chưởng Đạo Nguyệt Tâm Chơn Nhơn, làm cho mọi người đều thán phục và đầy đủ đức tin.

Mỗi lần Ngài giảng dạy thì Ngài tự xưng là Nguyệt Tâm Chơn Nhơn hay là Victo Hugo.

Thật ra là chúng tôi nhờ ân huệ Thiêng Liêng, mỗi người đều vững đức tin, cảm hóa đến Đức Chí Tôn nên trong một thời gian 3 tháng, kể từ ngày Đức Hộ Pháp đặc lệnh đến Kiêm Biên thì đã thu đặng một số tín đồ ưu tú. Đức Chí Tôn liền giáng cơ đêm 27 Juillet 1927 do nơi Đức Hộ Pháp và ông Tiếp Đạo phò loan phong cho 6 vị môn đệ đầu tiên:

Ông Lê Văn Bảy, ông Nguyễn Văn Lâm và ông Võ Văn Sự đặc phong Giáo Hữu.

Ông Đặng Trung Chử, ông Trần Quang Vinh và ông Phạm Kim Cửa đặc phong Lễ Sanh.

Kể từ đây Đức Chưởng Đạo và Đức Hộ Pháp mới tổ chức Hội Thánh Ngoại Giáo, lập ra Cửu Viện như ở Tòa Thánh, lo việc tuyên truyền trong toàn lãnh thổ Miền Quốc.

Mãi cho đến năm 1951 số tín đồ đã tăng đến 73.164 vị, chiếu theo bảng thống kê chánh thức của Hội Thánh trong lúc ấy.

Trong những bài Thánh Giáo của Đức Nguyệt Tâm Chơn Nhơn Tệ Phẩm xin trích lục ra đây 2 bài kể như dạy chung cho cả Hội Thánh mà giá trị vẫn còn hiệu nghiệm y như hồi xưa:

Thánh Thất Kiềm Biên, ngày 14 tháng 2 Nhâm Thân (20 Mars 1932) 22 giờ

Phò Loạn:

- Hộ Pháp, Tiếp Đạo

Hầu Đàng:

- Q. Giáo Tông Thượng Trung Nhựt
- Q. Thái Đầu Sư Thái Thơ Thanh
- Và Hội Thánh Ngoại Giáo

NGUYỆT TÂM CHƠN NHƠN

Bản Đạo chào Quyền Giáo Tông, Hộ Pháp, Tiếp Đạo và Hội Thánh Ngoại Giáo.

Nam nữ Thiên phong xin nghe: Nước Thiên Đường thì ít kẻ, cửa Địa ngục vẫn nhiều người, chưa từng thấy hạng nhơn sanh nào mà tự trong thân hình, chẳng hữu ích chi cho cả cơ Tạo mà đoạt vị Thần, Thánh, Tiên, Phật. Ngồi vị Thiêng liêng chẳng phải do nơi sự cầu may mà đoạt đặng.

Bản Đạo khi đặc lệnh làm Chương Đạo lập Hội Thánh giáo đạo tha phương, thì từng lòng bác ái của Chí Tôn mở rộng thể cho nhơn sanh dâng công đổi vị, Bản Đạo chẳng kể là nguyên nhân, hoá nhân hay quỷ nhân, ví biết lập công thì thành Đạo, Bản Đạo để cho mỗi người tự do định phận lại tùy thể khó khăn mà gây thành công quả; ấy vậy, nếu lấy phép

công bình thì tự nhiên, nên thì thâu, hư thì bỏ. Bản Đạo đã chán thấy kẻ bất lực rất nhiều. Vậy Bản Đạo để lệnh cho mỗi vị Thiên phong xét mình khai tội cùng Giáo Tông và Hộ Pháp, rồi sau mới định rõ đều thưởng phạt.

THĂNG

TÁI CẦU 23 giờ 30

NGUYỆT TÂM CHƠN NHƠN

Chào chư Đại Thiên Phong và Hội Thánh Ngoại Giáo Nam Nữ.

Bản Đạo xin Giáo Tông và Hộ Pháp gửi cả tờ công quả chú Chúc Sắc cho Cao Tiếp Đạo dâng người tư qua cho Thái Chánh Phối Sư, Quyền Đầu Sư cầu phong cho các Chúc Sắc ấy cùng Bản Đạo y theo Pháp Chánh Truyền.

Thái Thơ Thanh! Hiền Hữu nghe Bản Đạo tỏ tình: Đạo Pháp lập thành cho toàn nhơn loại tùng theo cho thuận Thiên Thơ, một dấu cái qua chẳng dặng. Đòi phen Bản Đạo phải dùng dặng hết quyền hành dặng bảo toàn Pháp Chánh. Bản Đạo cho Hiền Hữu hiểu trước rằng, những điều chi phạm lệnh, Bản Đạo không phương tha thứ bao giờ. Ngày nay Hiền Hữu đã ở dưới quyền Bản Đạo thì gắng chí tùng lệnh, đừng sửa cái đa.

THĂNG

Ngoài công trình sáng lập Hội Thánh Ngoại Giáo, Đức Chưởng Đạo còn thường xuyên ở bên cạnh Đức Hộ Pháp chỉ giáo nhiều điều bí yếu xây dựng nền Đạo.

Luôn tiện Tệ Phẩm xin nhắc lại rằng trong các bài kinh dạy về Thiên Đạo và Thế Đạo, Ngài có ban cho:

VỀ THIÊN ĐẠO thì có: Kinh Tắm Thánh, Câu Hồn khi hấp hối, khi đã chết, tấn liệm, đưa linh cửu v. v...

Về Thế Đạo có: Kinh Thuyết Pháp, nhập hội, xuất hội, đi đường, đi ngủ, thức dậy, nhập học, trước và sau khi ăn cơm, hôn phối v. v...

Kể ra thì công trạng của Đức Nguyệt Tâm Chơn Nhơn trong nền Đạo rất đầy, không Chức Sắc Thiên Phong nào dám phủ nhận. Vì thế ngày hôm nay có lẽ nảy để tưởng niệm.....

Tệ Phẩm cần nói rõ thêm rằng, Đức Chưởng Đạo Nguyệt Tâm Chơn Nhơn là Đệ Nhứt môn sinh của Đức Thanh Sơn Đạo Sĩ tức là Đấng Tiên Trưởng ở Bạch Vân Động. Chiếu theo Thánh Giáo thì kiếp chót của Đức Thanh Sơn ở Việt Nam là Nguyễn Bình Khiêm tức là Đức Trạng Trình hay là Trình Quốc Công. Còn kiếp chót tại Pháp là ông Cardinal Richelieu (*Phẩm Cardinal là ngang hàng với Đức Chưởng Pháp trong nền Đại Đạo của ta*). Ông Cardinal Richelieu cũng là bậc nhơn tài đạo đức như Đức Trạng của chúng ta.

Lúc đương quyền bên Đạo ông là Chưởng Pháp mà bên đời ông là Thủ Tướng nắm trọn cả hai quyền trong tay (*ông sanh năm 1585, qui vị năm 1642*).

Hiện nay tại Tòa Thánh Tây Ninh khi bước vào ngưỡng cửa, ngó ngay vào vách thì thấy hình Tam Thánh: Ấy là Đức Thanh Sơn Đạo Sĩ hiệp cùng Đức Nguyệt Tâm Chơn Nhơn và ông Tôn Trung Sơn (*Đệ nhị môn sanh của Đức Trạng*) ký hòa ước với Đức Chí Tôn như vậy:

THIÊN THƯỢNG, THIÊN HẠ BÁC ÁI, CÔNG BÌNH

Để cho chư Chức Sắc Thiên Phong và toàn Đạo đạo theo hòa ước này mà thực hành cho tròn bốn phận.

Nói về phần tiểu sử thì mỗi năm đến ngày này chúng ta hằng nhắc nhớ đến Ngài, tôi xin tóm tắt dưới đây:

Ông sanh năm 1802 tại Besancon (*Pháp Quốc*) Ngài là con nhà tướng, ông thân của Ngài là Bá Tước SIGISBERT HUGO, một Đại Tướng có danh ở nước Pháp. Kể từ năm 1930 Ngài nổi danh là một đại văn hào, một thi sĩ lỗi lạc, danh tiếng vang khắp hoàng cầu. Những tác phẩm của Ngài trình trên các văn đàn đều được chấm ưu hạng.

Năm 1841, Ngài vào Hàn Lâm Viện làm Quan Đại Thân của Pháp Triều, sau cuộc cách mạng năm 1848 Ngài tham gia vào Lập Hiến Nghị Hội và Lập Pháp Nghị Hội và cũng là một Trạng Sư đắc lực binh vực tự do quyền.

Thời kỳ cách mạng ngày 2 Décembre 1851 Ngài rời khỏi Ba lê vì là địch thủ của Hoàng Đế Nả Phá Luân (Napoleon III). Qua đến ngày 4 september 1870 Ngài mới trở về Ba lê.

Những văn từ thi phú của Ngài viết ra thật nhiều, có ảnh hưởng và kết quả hết sức lớn lao về đường lối chánh trị của Ngài.

Người ta có thể nói Victor Hugo là một nhân vật quan trọng nhứt trong thế kỷ thứ 19.

Ngài qui liễu tại Paris ngày 22 Mai 1885 hưởng thọ đặng 83 tuổi.

Đám táng của Ngài là một quốc tang rất lớn. Hài cốt đặng đem vào Công Thần Miếu (*Panthéon*).

Trưởng Ban Huấn Đạo

Phối Sư Thượng Vinh Thanh

***TÓM TẮC TIỂU SỬ NGÀI VICTOR HUGO:**

Victor Hugo (26 tháng 2, 1802 tại Besançon – 22 tháng 5, 1885 tại Paris) là một nhà văn, nhà thơ, nhà viết

kịch nổi tiếng của **Pháp**.

Các tác phẩm của ông rất đa dạng như: Tiểu thuyết, thơ, kịch, các bài diễn văn chính trị,... Tiêu biểu cho các tác phẩm của ông là hai tác phẩm mang đậm tính nhân bản: **Những người khốn khổ** (*Les Misérables*) và **Nhà thờ Đức bà Paris** (*Notre-Dame de Paris*).

Victor Hugo là con út của ông Joseph Léopold Sigisbert Hugo (1773–1828) và bà Sophie Trébuchet (1772–1821). Ông sinh năm 1802 tại **Besançon** (thuộc vùng **Franche-Comté**) và ông đã sinh sống tại Pháp gần hết cuộc đời. Tuy nhiên, ông đã chọn cuộc sống tha hương dưới thời vua **Napoléon III** của Pháp — ông đã sống ở **Bỉ** (1851), ở **đảo Jersey** (1852–1855) và ở **đảo Guernsey** (1855–1870 và 1872–1873).

B. PHẦN ĐẠO

Ngày 22–5–1950 tại Đền Thánh Đức Hộ Pháp có thuyết Đạo tả cuộc đời của Đức Nguyệt Tâm Chơn Nhơn như sau:

“Đức Victor Hugo tự xưng là Nguyệt Tâm Chơn Nhơn là một Đấng Thiêng Liêng tại Quảng Hằng Cung. Khi tái kiếp Ngài sanh tại thành Bessamcon Pháp Quốc nhằm ngày 26–2–1802. Ngài từ trần tại Paris ngày 22–5–1885 hưởng thọ 83 tuổi.

Từ buổi Đạo khai tại Tân Quốc, Ngài giảng cơ với danh hiệu là Chương Đạo Nguyệt Tâm Chương Quyền Hội Thánh Ngoại Giáo.

Ngài là một nhà thi sĩ trứ danh của nước Pháp trong thế kỷ thứ 19. Lúc còn thiếu thời, Ngài thường châu lưu ở nước Italie et nước Espaque kể trở về Paris. Khi lên 10 tuổi thì Ngài đã sẵn tài thi văn, đến lúc trưởng thành thì những văn từ thi phú Ngài làm đều là những tác phẩm lỗi lạc, tinh tú cao

thâm, nên trong trường đời Ngài đã nổi danh là thi bá đứng đầu trong cấp bậc kỳ nhân trong thời buổi ấy.

Đến sau cuộc Cách Mạng 1848, tại nước Pháp Ngài đắc cử vào Hạ Nghị Viện lớn lao để bảo vệ nền chánh trị và luật pháp trong nước. Lúc Ngài lãnh trách nhiệm trọng yếu ấy, Ngài đã lắm phen trở tài hùng biện mà binh vực quyền lợi cho dân Pháp với những lẽ công chánh, nhứt là sự tự do. Nước Pháp trong buổi ấy chưa yên, nên cách 5 năm sau ngày 2-12-1851 lại có cuộc nội biến. Ngài phải buộc lòng từ giả Paris ra ngoại quốc. Mãi đến năm 1870 ngày 4 tháng 9 Ngài mới trở lại trường chánh trị, lúc đó Ngài đã 68 tuổi. Từ đó đến sau Ngài đem hết nhiệt tâm mà chuyên lo cần mẫn vì nước vì dân chi đến ngài qui vị.

Trọn kiếp sanh của Ngài rất vinh diệu cho nước Pháp ngoài những chuyện sử thi văn kiệt tác, đối với quê hương dân tộc Pháp, Ngài còn để dấu trong trường chánh trị một danh thể bất hủ.

Vì vậy mà khi Ngài qui vị đám táng của Ngài rất long trọng, quan cứu và linh vị được ban hưởng đặc ân của nước Pháp để vào Công Thần Miếu (Panthéon)

Ấy vậy thật là một vĩ nhân và là một đại công thần nước Pháp đó vậy.

Bản Đạo cũng nên cho toàn Đạo biết và đừng có lầm tưởng, chúng ta ngày nay được tôn sùng lễ bái kỷ niệm một vĩ nhân công thần của Pháp như trên đã nói, đó là tôn sùng người Pháp.

Nghĩ vì Ngài cũng có công trình khai Đạo từ buổi sơ khai, thọ mạng linh Đức Chí Tôn, lãnh quyền chuyển Đạo cầm đầu Hội Thánh Ngoại Giáo. Ngài thường giảng cơ giáo hóa và phong Thánh cho chư Chức Sắc Ngoại Giáo. Huống

chi chúng ta ngày nay cả thấy đều đặng hiểu biết tiên kiếp của Ngài. Trước khi tái kiếp nước Pháp thì Ngài đã có một kiếp sanh ở Việt Nam là Đức Nguyễn Du, là một thi sĩ. Tác phẩm truyện *Kim Vân Kiều* mà ngày nay cả thế giới đều nhận bản tác phẩm ấy là vô giá, nhứt là chúng ta là dân Việt Nam, càng vinh hạnh hơn hết.”

BÀI XUNG TỤNG CÔNG ĐỨC VICTOR HUGO

Ở Hội Thánh Ngoại Giáo Kiêm Biên, đến ngày 22 Mai đều có tế lễ long trọng và đọc bài xung tụng công đức Ngài như sau:

*Bạch Vân Động đèn hồng chói tỏa,
Thanh Sơn đài Diệu Uổ Tiên Ông.
Bấy lâu tu luyện thành công,
Đắc thành chánh quả độ trong Tam Kỳ.
Nguyễn Bình Khiêm Thân Tiên ẩn dạng,
Trình Quốc Công là Trang nhà Nam.
Sớm khuya ẩn chốn thanh am,
Tu tâm luyện tánh chẳng ham mển trần.
Tâm chơn lý ngộ gần Tiên Thánh,
Học vô vi đặng lánh phạm gian.
Thú vui hai chữ thanh nhàn,
Thung dung tự tại chẳng màng đai cân.
Dạy đệ tử ân cần mỗi Đạo,
Truyền phép mầu Chưởng Đạo Nguyệt Tâm.
Ấn ban truyền thể giáng lâm,
Vic-tor là họ tên nhâm Hu-go.
Nhà văn sĩ bày phô lẽ chánh,
Năm kinh luân mang gánh cơ đồ.
Nhà nhà có phúc chồng phô,*

Cũng nhờ kinh sách Hu-go dạy truyền.

*Đầu vọng bái tiên hiền (Chương Đạo,
Chứng lễ thành lòng thảo chúng sanh.*

Ban ơn nhỏ phước dân lành,

Vung trồng cây Đạo trở cảnh đơm bông.

Từ Bình Dân bóng hồng phổ độ, (1926)

Chốn càn khôn cứu khổ nhơn sanh.

Nhờ ơn các Đấng trọn lành,

Giáng cơ chỉ bảo mỗi manh Đạo Trời.

Năm Đinh Mão phổ thông Tân Quốc, (1927)

Đức Nguyệt Tâm đặc nhứt chỉ truyền.

Lập thành Hội Thánh Kiêm Biên,

Mở mang Đạo cả ban truyền Ngoại Giao.

Ơn giáo hóa đồng bào Cổ Việt,

Đức Từ Bi chi tiết gọi nhuần.

Hiện nay Đạo Hữu vui mừng,

Tự do tín ngưỡng nhờ chứng đức Ngài.

Lễ kỷ niệm phô bày nghiêm chỉnh,

Dâng tất thành cung kính Thánh Linh.

Mong nhờ lượng cả thỉnh thỉnh,

Thi ân bố đức hóa sanh cứu đời.

ĐỨC HỘ PHÁP VIẾNG MỘ ĐỨC NGUYỆT TÂM

Nơi quyển Âu Du của Ngài Hồ Bảo Đạo trang 12 có tường thuật việc sau đây:

6 giờ sáng ngày 22-5-1954 tại Paris Đức Hộ Pháp có đọc một bài Thánh Giáo của Đức Nguyệt Tâm Chơn Nhơn cho đoàn tùy tùng nghe:

Khởi điểm vinh quang đã vẽ màu,
 Giang sang đất Việt giá là bao?
 Nền nhân Cầu Tiên vừa chen bước,
 Cửa ải Phù Ta đã mở vào.
 Mông lịch duyệt nay đà lịch duyệt,
 Muốn thánh cao đã được thánh cao.
 Tiên rồng đã gặp hồi phong vũ,
 Thay đổi càn khôn thử thế nào?

Đây không phải cầu cơ mà Ngài xuất vía gặp Đức Nguyệt Tâm đàm luận nhau trong mộng.

Ngày 31-5-1954, Đức Hộ Pháp đến Điện Pathéon ở Paris; người hướng dẫn mở cửa hầm cho Ngài xem các ngôi mộ của các danh nhân Pháp. Khi đến ngôi mộ của Đức Nguyệt Tâm Đức Hộ Pháp đốt năm nhang đứng cầu nguyện. Ngài Bảo Đạo và Đoàn tùy tùng đứng dọc phía sau, cầu nguyện rồi xá ba xá.

CÁC BÀI THÁNH GIÁO CỦA ĐỨC NGUYỆT TÂM CHƠN NHƠN

Thánh Giáo tại Phạm Môn ngày 22-1-1932

Phò Loan

- Hộ Pháp
- Tiếp Đạo

NGUYỆT TÂM CHƠN NHƠN

Mặt nhật rạng ngời Trời thanh bạch,
 Cõi trần này nhờ khách đức dầy.
 Mùi thơm Tiên Phật đã bay,
 Từ bên Đông Á phò truyền Tây Âu.

Nước hằng sông rửa sầu thế sự,
Chuyển chốn linh đỗi dữ theo lành,
Vạn bang dẹp chuyện chiến tranh,
Lập cơ thoát khổ độ sanh muôn loài.

Kẻ vì mị đoái hoài giả Đạo,
Kẻ hay tin quái giáo gây trò.
Nguyên nhân lỗ bước ai lo,
Đem đường Cực Lạc đưa dò mê tân.

Khá mở ngã Thiên Lâm cho chóng,
Các chơn linh trông ngóng bấy lâu.
Biết thân lại đỗi ai cầu,
Cầm gươm Thần Huệ xây lầu tuyệt oan.

Lục Nương Tiếp:

Giục thế sự an nhàn lấy phận,
Lựa Thiên Cơ khỏi vấn dây oan.
Để chơn vào chốn Niết Bàn,
Thoát dòng luân chuyển may dàng tâm duyên.

Phải hiểu nghĩa Thiên Lâm cho rõ,
Các thình âm chẳng có cửa không.
Bớt điều sắc tướng hườn vong,
Bớt điều tà mị nhọc lòng Phạm Vương.

Bớt các lễ người đang mê tín,
Nhập Tinh gia cây lịnh Thích Ca.
Bớt điều làm sai bói ma,
Đưa linh lại cây có nhà Minh Sanh.

Bớt mọi lễ giựt giành bói phước,
Lấy Ưu Lạn đặng được ấm no.
Bớt kinh bớt xá dâng thơ,

*Mã mơn con hát giả đờ khỏi khiên.
 Bớt cây Phật lập quyền Địa Ngục,
 Bớt đờ mưu lấy phúc Di Đà.
 Bớt phương giải nạn tìm ma,
 Lập phương danh phận cho nhà quý tằng.
 Anh¹ khá kiểm lời rặng của Phật,
 Lấy từ bi dịu dặc Sa Môn,
 Phật Tăng như xác không hồn,
 Đưa cơ cứu khổ làm môn độ đời.
 Anh nên mở cho rồi Cục Lạc,
 Lập chơn tu cho các Chư Sơn.
 Tùy theo Tân Pháp Chí Tôn,
 Đường tu của Phật nay hườn như xưa.
 Em nói rõ cho vừa anh hiểu,
 Bất Thiên Lâm tưng kiếu Tam Kỳ,
 Pháp mâu hai chữ Từ Bi.*

Em xin kiếu

THẮNG

HỌA THI ĐỀ TÀI

BÃI BIỂN BUỔI MAI

Đức Hộ Pháp chuyết đề:
*Ngoài khơi nhấp nhó cánh bướm câu,
 Trời rạng pha sơn biển đủ màu.
 Đá núp giữ gành ngôi lục cực,
 Sóng đưa giành giựt chạy xôn xao.
 Soi gương bóng nước ây lau ngon,*

1 Gợi ông Thái Thơ Thanh

*Điểm dạng hình sương núi gọi đầu.
Chào sớm tiếng côn nghe ột ạt,
Mừng mới bọt nước chảy lao rao.*

TÂY SƠN ĐẠO

Đức Nguyệt Tâm sửa đề lại là:

Hải Ngạn Hoàng Minh

*Nghiên sơn buồn viết chấm thuyết câu,
Vẽ nét nước non lộn lẫn màu.
Cuối bãi đã ngôi hình lỗ xố,
Ven gành cây giỡn bóng lao xao.
Mặt dương tắm biển ngôi phơi tóc,
Hình núi nằm sương dây gỡ đầu.
Làn sóng dập diu vào chợ bến,
Hàng rong đón nước đổ lao rao.*

NGUYỆT TÂM CHƠN NHƠN

HỌA VẬN

*Màng Trời biển vén móc thuyền câu,
Lỗ bóng Thái Dương nước đổi màu.
Đất cát vì sương dương ẩn dạng,
Bãi bờ bởi sóng bóng còn xao.
Dõi che thổ võ gành dức mồm,
Nặng gánh mây mưa núi gặt đầu.
Ấm ạt tiếng côn hơi ngủ ngái,
Hàng dương tiếp gió sáng mời rao.*

THẤT NGƯNG ĐTC

Thứ sáu ngày 15 Jullet 1927 tại Kiêm Biên.

Đức Nguyệt Tâm cho ông Giáo Sư Bảy một bài:

Đã ở nước Tấn xứ sở xa,

*Phải coi thời thế liệu phương nhà.
 Trí cao hàng giữ đường gay trở,
 Mưu khéo toan lo lẽ thuận hòa.
 Núi mối kinh luân đâu phải phận,
 Gìn lòng Đạo đức há than già.
 Trên đầu đã sẵn Thầy nâng đỡ,
 Bớt bớt đừng lo hỏi thiết tha.*

Cho anh đó Phong Chí.

Ngày chủ nhật 24 Juillet 1927.

Ngài cho ông Trần Quang Vinh một bài.

Ông Vinh nghe:

*HIỆN tổ vinh tông khả dĩ trường tu chi Đạo,
 TRUNG quân ái quốc, thị trị thần tử chi tâm.*

Vậy Bản Đạo cho ông Hiến Trung nghe:

*VINH hiếu tuy chưa toại thừa quyên,
 Phép nhà vẹn giữ cũng nên duyên.
 Thảo ngay lòng nhớ bầu truyền hiếu,
 Chánh trực xa nghe giới tắc thiên.
 Dặm gió chờ ngày đài các đến,
 Trường danh có lúc để nêu tên.
 Coi mình khá giữ mình cho vẹn,
 Cái Đạo trượng phu thế mới bền.*

THĂNG

Ngày thứ hai, 25 Juillet 1927.

Ngài cho ông Đặng Trung Chử một bài và ông Cao Đức Trọng một bài:

*Bản Đạo chào mấy ông, Cười... cho kẻ đui một cặp kiếng
 có ích chi chẳng?*

Chữ nghe:

*NGẠN chữ thiên xuân hiền,
SƠN đầu vạn cổ tùng.*

Bản Đạo cho ông hiệu Ngạn Sơn.

*TRỌNG: Hiệu mà Bản Đạo lựa chẳng có văn, nghe
Bản Đạo:*

*CHÁNH khí tà gian khùng,
ĐỨC trọng quý thần kinh.*

Lấy hiệu Chánh Đức.

THĂNG

Thứ bảy, 20 Aout 1927

NGUYỆT TÂM

Ngạn Sơn hiền đồ! Đi kêu Sự cho Thầy biểu

.....
– Cảm ơn Hiền Đồ (Ngạn Sơn).

*Anh Phong Chí, anh làm ơn đưa bài thơ này cho Sự
và nói với người rằng, em sẽ dâng sớ cho Chí Tôn đặng xin
trục xuất người.*

THI

*Mọc tặc phòng phong tuyết bạch đầu,
Trâm bì thực địa ám minh châu.
Đào căn chí thiết hồng hoa kiến,
Nhãn nhục xuyên tâm hồn lưu sầu.
Quân tử bạch môn cam thảo thuận,
Kỳ nam viễn chí khổ hoa mâu.
Hổ giao lộc giải y căng thủ,
Trạch tả càn cương thiếu khách hầu.*

Biểu kiếm cao lý mà hiểu đời người của người.

Bát Nương Diêu Trì Cung sẽ đến.

THĂNG

PHẨM TRẬT CHỨC SẮC TIÊU CẤP HIỆP THIÊN ĐÀI

Chiếu theo Thánh Giáo ngày 16 tháng 2 Ất Hợi (20 Mars 1935) Đức Nguyệt Tâm cho biết:

CHƯƠNG ĐẠO NGUYỆT TÂM CHỜN NHƠN OU VICTOR HUGO

Cười.... khi nầy có Thượng Phẩm và Quyền Giáo Tông nơi đây, song hai vị mới hộ tiến Nữ Phái. Cười....

Quý quá dữ ha!

Thưa Hộ Pháp! Bản Đạo để lời chia vui cùng Ngài, khi hôm qua nhờ có Thánh chỉ Chí Tôn nên mới đăng rộng đường xuất Thánh.... Bản Đạo có để lời trân trọng cầu thưởng cho học tu nên mới đăng cao thăng phẩm giá.

Cười..., phẩm trật rắc rối, khó nói rõ nhưng chia ba: Pháp, Đạo, Thế thì theo sự hiểu biết của Bản Đạo như vậy:

Sĩ Tải là Secrétaire Archiviste.

Lên phẩm Truyền Trạng là Greffier.

Rồi lên phẩm Thừa Sứ là Commissaire.

Phẩm Giám Đạo là Inspecteur.

Lên phẩm Cải Trạng là Avocat.

Lên phẩm Chương Ấn là Chancelier.

Lên phẩm ấy rồi tùy phái lên Địa vị Tiếp Dẫn Đạo Nhơn Instructeur mà đặc phong, phổ độ đăng một nước rồi mới vào chánh trị.

Lợi và mấy vị kia là Sĩ Tả của Hiệp Thiên Đài mà thôi.

THĂNG

THẦY VÀ CHA

Đức Hộ Pháp một hôm hỏi Đức Nguyệt Tâm rằng: Phàm hể làm cha thì làm cha, làm Thầy thì làm Thầy, chứ sao Đại Từ Phụ lại xưng là Thầy rất nên khó hiểu?

Ngài trả lời bằng bài thi Pháp văn, Đức Hộ Pháp dịch nôm như vậy:

*Người cũng vẫn cha Thầy luôn một,
Cả chơn linh hài cốt tay người.
Nuôi người bằng vật thanh tươi,
Tạo hồn lấy phép tốt vời Chí Linh.
Nơi người vốn vẫn minh cách trí,
Tấn hóa hồn phép quý không ngừng.
Vật hèn trước mắt thành trân,
Hồn hèn người lại giành hồn Phật Tiên.
Luật thương yêu quyền là công chánh,
Gần thiên căn xa lánh phàm tâm.
Làm cha nuôi nấng âm thầm,
Làm Thầy lại nhượng phẩm Thần ngôi Tiên.*

Sau đây là lời phê của Đức Hộ Pháp nơi tờ của Đại Úy Nguyễn Hùng Trí (*Thánh Uệ*) xin được ân tứ vào hàng Lễ Sanh như các chiến sĩ Pháp Hồi đã dày công kháng chiến:

Phối Sư Cổ Vấn (Trần Quang Vinh) truyền ngôn lại cho chiến sĩ Pháp Hồi, khi đặt linh Đức Chương Đạo đi dự chiến nước Pháp thì tình nguyện hy sinh cùng Ngài, nên Ngài hứa trước nếu còn sống trở về thìặng ân tứ vào phẩm Lễ Sanh, còn chết thì về Thánh Tử Đạo. Bản Đạo phải tuân lệnh ấy

thi hành. Còn về các chiến sĩ cách mạng nơi Việt Nam, Bản Đạo chưa hề đặt lệnh chi hết nên không quyết định đặt...

Phối Sư nên nói cho Tri biết rằng: Không phải vì nó kháng chiến với Pháp mà Pháp đem Bản Đạo về trả. Nện nói rõ cho mấy đức quân sĩ hiểu sự thật điều làm của chúng.

Hộ Pháp (Ấn ký)

Chúng tôi xin sao lục Thánh Lệnh số 85/HPHN/ để biết quyền hành của Đức Thanh Sơn Đạo Sĩ và Đức Nguyệt Tâm Chơn Nhơn như thế nào:

ĐẠI ĐẠO TAM KỶ PHỔ ĐỘ

Tam Thập Tứ Niên

TÒA THÁNH TÂY NINH

Hộ Pháp Đường

Văn Phòng

Số: 85/HPHN

HỘ PHÁP

CHƯƠNG QUẢN NHỊ HỮU HÌNH ĐÀI

HIỆP THIÊN VÀ CỨU TRÙNG

Chiếu y Tân Luật và Pháp Chánh Truyền,

Chiếu y Đạo Luật ngày 16 tháng giêng năm Mậu Dân (15-2-1938) giao quyền thống nhất chánh trị Đạo cho Hộ Pháp nắm giữ cho đến ngày có Đâu Sư chánh vị.

Nghĩ vì Bản Đạo đến tại Miền Quốc, nơi Cao Miên mở Hội Thánh Ngoại Giáo do nơi Đức Thanh Sơn Đạo Sĩ và Đức Nguyệt Tâm Chơn Nhơn cầu xin nơi Đức Chí Tôn và y theo sự chấp thuận của Bản Đạo độ rồi các chơn linh Bạch Vân đầu kiếp và cư trú năm bảy người nơi đó.

Nghĩ vì đã có hòa ước cùng hai Đấng ấy nên Bản Đạo thuận tòng tuyển chọn vô hàng Chức Sắc do nơi cơ bút của hai Đấng truyền giáo tha phương, phổ độ ngoại quốc.

Nghĩ vì trong Chức Sắc cầu phong nơi Hội Thánh Ngoại Giáo buổi nọ phần nhiều đã giao kết tình nguyện ra hải ngoại, ngoài ra ba kỳ của nước Việt Nam mới đặt phong vào hàng Chức Sắc mà từ thử đến giờ họ chưa hề thi hành sứ mạng Thiên Liêng của họ đã khấn hứa.

Nghĩ vì các chơn linh Bạch Vân Động đã đảm đương phận sự cầm quyền Hội Thánh Ngoại Giáo buổi nọ đã thất phận nơi Đức Thanh Sơn Đạo Sĩ và Đức Nguyệt Tâm Chơn Nhơn không còn nhìn nhận họ nữa, chiếu y Thánh Giáo ngày 13-3 Bính Thân (23-4-1956) của Bản Đạo gửi theo đây.

Nghĩ vì Hội Thánh Ngoại Giáo không còn tồn tại nữa và Thánh Thất Kiêm Biên hôm nay đã điều linh tan tác mà Bản Đạo đang thừa cơ có mặt nơi đây chỉnh đốn mọi điều hầu cho 3 Đấng ấy trở lại cầm quyền của Đạo nơi Hội Thánh Ngoại Giáo nên:

THÁNH LỊNH

Điều thứ nhất. – Các Chức Sắc dẫu lớn, dẫu nhỏ đã thọ phong nơi Hội Thánh Ngoại Giáo Kiêm Biên buổi nọ phải đặt thân hồi lại nơi địa phương của họ là Kiêm Biên Tông Đạo.

Điều thứ hai. – Từ đây các Chức Sắc ấy không còn đảm nhận một phận sự chi của Hội Thánh Cửu Trùng Đài giao phó cho tới ngày Hội Thánh Ngoại Giáo quyết định số phận của họ.

Điều thứ ba. – Kể từ ngày ban hành Thánh Lệnh này kỳ một hạng lệ là một tháng rưỡi cả Chức Sắc ấy phải có mặt ở Kiêm Biên Tông Đạo đăng hiệp hội của Hội Thánh

Ngoại Giáo và định phận sự với họ.

Hể quá thời gian thì Hội Thánh Ngoại Giáo không còn kể họ là Chức Sắc Thiên Phong nữa.

Điều thứ tư. –Hiến Pháp, Bảo Thế Hiệp Thiên Đài.

Ba vị Phối Sư Thái, Thượng, Ngọc.

Nữ Chánh Phối Sư Hội Thánh Cửu Trùng Đài.

Chưởng Quản Nam Nữ Hội Thánh Phước Thiện và toàn Ban Kỳ Lão, Chưởng Quản Phạm Môn lãnh thi hành Thánh Lệnh này.

Kiểm Biên ngày 28-7-Bính Thân

(2-9-1956)

HỘI PHÁP

(Ký tên và đóng dấu)

ĐỨC NGUYỆT TÂM GIÁNG CƠ CẢNH TỈNH ÔNG HIỂN TRUNG

Năm 1964 ông Phối Sư Thượng Vinh Thanh bị ngưng quyền chức bởi Thánh Giáo của Đức Lý Giáo Tông tại Cung Đạo Đền Thánh.

Ông nghi rằng các vị Thời Quân phò loan đã ngăn đường tiến thủ của mình nên muốn phản đối lệnh ấy. Đức Nguyệt Tâm Chơn Nhơn có giảng dạy đêm 17-4 Giáp Thìn (28-5-1964) như sau:

NGUYỆT TÂM CHƠN NHƠN

Bản Đạo chào chư hiền,

Bản Đạo khố tâm cho Hiển Trung dám đại ngôn dám chỉ trích Thánh Giáo của Đức Chí Tôn và Đức Lý.

Bản Đạo vì chút thâm tình truyền kiếp buộc lòng phải

đến có đời lờn nhủ, cơ khảo Đạo, nếu Hiến Trung nhượng bước mang bạch y đi cúng đàn, Đạo cũng như đời kính Hiến Trung.

Bần Đạo buồn quá đổ lụy, thăm, thăm, thăm, lụy, lụy, lụy. Rất tiếc, có Từ Huệ¹, Thông Quang², Xích Quang³ v. v... cũng mê mờ đến nỗi. Bần Đạo chỉ e không dần nổi, lại chết cả kiếp sanh quá ướng.

Chư Hiến khá vì Bần Đạo với chút tình riêng của Hiến Trung mang lời Bần Đạo can gián sau khỏi hồi tiếc.

Hỏi Hiến Trung trọng Đạo hay trọng áo mào?

Nếu trọng danh thể của Đạo, sao chẳng hạ mình cung nghinh Thánh Lịnh. Còn chờ chừng nào nữa? Bần Đạo khổ cho con biết làm sao! Không sợ Thiên Điều lại a tòng với đám phản loạn, Bần Đạo một lần nữa nhờ Chư Hiến vì Bần Đạo giáng một phen.

THĂNG

GIẢNG VỀ LUẬT PHÁP CỦA ĐẠO

Ngày mùng 3 tháng 5 Quý Dậu (1933)

Đức Chưởng Đạo Nguyệt Tâm Chơn Nhơn có giảng cơ như sau:

Chào chư Đại Thiên Phong, chư Hiến Hữu, Chư Hiến Muội.

Phàm luật pháp lập thành đều tùy sở dụng, buộc kẻ chung tâm hiệp trí tác thành một cơ sở vĩ đại, Đông Tây tương thân tương ái. Bởi có mà luật pháp vẫn nhiều mặt đặc biệt cùng nhau, tùy theo phương dụng, chẳng thể dùng một mặt luật

- 1 Từ Huệ là Phối Sư Thượng Tuy Thanh.
- 2 Thông Quang là Phối Sư Thái Đển Thanh.
- 3 Xích Quang là Phối Sư Thượng Tước Thanh.

pháp mà thay vào một cơ sở khác hành vi cho đặng.

Hễ từng thì Đạo thành, còn nghịch thì Đạo diệt. Cả thầy Hội Thánh chưa ai đặng quyền ra khỏi ngoại luật. Chúng ta vâng theo mới đắc quyền hành Hội Thánh, thoảng có một người nghịch thì làm rối loạn chơn truyền.

Kẻ nghịch cùng Thế Đạo thì tội trục ngoại xã hội hay là diệt tận cho khỏi lưu hại; còn kẻ nghịch cùng Đạo Pháp thì tội trục ngoại Thánh Thể Chí Tôn hay là có ngày quyền Thiêng Liêng tận diệt.

Chúng ta từ đây coi kẻ phạm luật pháp như thù địch của Đạo, dùng phương trừ khử. Bản Đạo đã thọ sắc lệnh Ngọc Hư lo chuyển Pháp thì không phương tha thứ điều phạm bao giờ. Từ đây Hội Thánh Ngoại Giáo giữ nghiêm pháp luật.

Bản Đạo xin để lời cầu khẩn cùng Giáo Tông và Hộ Pháp cũng để lòng lo phương thế trừ hại, đừng vì Bác Ái Từ Bi vị nể.

THĂNG

**Thánh Thất Kiêm Biên ngày 15-
tháng chạp-Giáp Tuất (1935)**

Phò Loan:

- Hộ Pháp
- Tiếp Đạo

**CHƯƠNG ĐẠO NGUYỆT TÂM
cụ VICTOR HUGO**

*Chào chư vị Thiên Phong và toàn Hội Thánh Ngoại Giáo.
Có Đức Lý Giáo Tông giảng ngữ, dạy Bản Đạo cho Nam
Nữ lưỡng phái vào triều kiến người.*

TÁI CẦU

Bản Đạo vàng lệnh Đức Lý Giáo Tông để lời ban ân cho toàn Hội Thánh Ngoại Giáo Nam Nữ, xin bình thân, phân ban đứng hầu cho nghiêm nghị nghe!

Francois,

(Giáo Sư Thượng Vinh Thanh đọc lời cầu phong của Hộ Pháp đã phê chuẩn, Đức Chương Đạo phân “Phái” cho mỗi vị theo dưới đây:

Phái Thái	Phái Thượng	Phái Ngọc
CTS.Đương Văn Hàng	CTS.Nguyễn Văn Nhiên	CTS. Võ Văn Cửu
Phạm Văn Đã	Nguyễn Văn Nhỏ	Wõ Văn Tú
Nguyễn Văn Đô	Đinh Văn Mạnh	Trương Văn Tự
Wõ Tấn Bửu	Nguyễn Văn Truyện	Nguyễn Văn Uầy
Nguyễn Văn Hiếm	Nguyễn Bá Đợi	Lý Văn Tạo
Wõ Văn Tề	Dương Văn Tôn	Huỳnh Văn Sơn
Nguyễn Văn Hốt	Lê Công Chất	Lê Văn Thêm
Lucien Velagardea	Thái Văn Cậu	Nguyễn Văn Hoàng

(Đọc luôn tờ cầu phong Nữ Phái Đức Hộ Pháp đã phê chuẩn).

CTS. Đỗ Thị Cúc	Phạm Thị Có	Lê Thị Liễu
Nguyễn Thị Út	Lận Thị Thố	Nguyễn Thị Khánh ⁽¹⁾
Nguyễn Thị Uội	Bùi Thị Khuê	

Bản Đạo sẽ giảng tại Tòa Thánh định liệu về phần Nữ Phái cùng Hộ Pháp.

Hương Phụng hiền muội! Khá dễ lòng chinh đốn Hội Thánh Nữ Phái và nói lại rằng, Bản Đạo lấy làm đau đớn, buộc mình phải hủy những vị không tận tâm hành Đạo.

Giáo Sư Hương Phụng bạch: Cầu xin Đức Ngài từ bi dung thứ cho Nữ Phái....

Bản Đạo phê tờ cầu phong, tạm mà thôi. Trong một năm còn định thưởng phạt lại nữa.

VANOT, j'ersonuerai au chefdela Mision Etrangere del Elise Caodaismata teuvoyer comme Missionnaire à Naples. Tu derra, te présenter pour l'inoestiture au sacerdoce de Paris.

DEL ROZADIO, tu sera sour pece désigue comme Instructeur damton pays Taiches d'apprenjre à connaitre la vérité du Caodaisme.

Adieu et Merce

(1). Nguyễn Thị Khánh là Bà Nội của Sĩ Tài Tiếp

Báo Ân Từ ngày 15-02 Mậu Tý (1948)

Phò Loan

- Khai Đạo
- Truyền Trạng Trấn

NGUYỆT TÂM CHƠN NHƠN

Chào Đức Hộ Pháp, Nhị Vị Thời Quân,

Các vị Chúc Sắc Hiệp Thiên và tất cả Hiền Đồ mới về (Linh Pháp Hội).

Khi chư Hiền Đồ tình nguyện ra đi, một là vì Đạo, hai là vì nòi giống, tách mình lìa nơi quê hương tâm phương giải khổ cho người đồng chủng, cảnh tang thương có ai không nhìn nhận. Phần đông điều lo sợ, đi thì dễ, ngắt đường tên mũi đạn, sợ cũng phải. Riêng Lão thì lão đã hứa, Lão ở tận một bên chư Hiền Đồ. Không ai ở dưới thế này hà hiệp cùng hủy sanh mạng chư Hiền Đồ đặng. Chư Hiền lưu lại ngày nay thanh danh nơi đất khách.

Toàn cả năm châu đều phục cái khí tượng hùng dũng

quyết định kia.

Chư Hiền Đồ nay về tận quê hương còn gặp các đồng chí đến xu hướng để tâm lo phụng sự bồi đắp giang san. Có lẽ cả Chư Hiền Đồ cũng toại lòng thả nguyện há!

*Nếu có vậy thì hăng hái lên, Lão cũng hứa rằng có Lão nữa.
Lão vui mừng ban hồng ân cho tất cả chư Hiền Đồ.*

THĂNG

(Có khoản 15 bài Thánh Giáo bằng tiếng Pháp Quang Minh đã sưu tầm và chép lại bằng tay trong chương này, nhưng do Tinh Tâm không biết tiếng Pháp nên không dám đánh máy lại sợ rằng đánh trật một chữ là sai ý nghĩa của bài Thánh Giáo thì thêm mang tội, nên đành lưu lại các bài Thánh Giáo này để khi có dịp thuận lợi sẽ nhờ người rành tiếng Pháp đánh máy lại và bổ sung sau). Tinh Tâm

CHƯƠNG III:
TÔN DẬT TIÊN HAY TÔN TRUNG SƠN
(1866–1925)

A. PHẦN ĐỜI

Đây là một đoạn được trích trong quyển “*Thế Giới Trong Máu Lửa*” nói về cuộc đời của ông:

“Vụ chánh biến năm Mậu Tuất (1889) ở Trung Quốc.

Đối với đế quốc thì Trung Hoa chịu thua, nay cắt đất này mai nhường thương cảng khác; còn phong trào duy tân (do *Khán Hữu Vi, Quang Tự, Đàm Tri Đông, Lương Khải*

Siêu) thì lại thẳng tay đàn áp, khủng bố, Thanh Triều do một mục đàn Bà là Từ Hy cầm quyền càng đẩy Trung Quốc vào chỗ suy vong không lối thoát.

Tôn Văn lãnh Đạo cuộc các mạng, đề xướng chủ nghĩa DÂN TỘC (*chống đế quốc*), DÂN QUYỀN (*chống phong kiến*) và DÂN SINH (*lo cho dân được một đời sống hạnh phúc*) gọi là chủ nghĩa Tam Dân, là thành lập Quốc Dân Đảng.

Trong 16 năm vận động, cách mạng khởi nghĩa tất cả 10 lần, nhưng lần nào cũng thất bại, mãi đến ngày 10-10-1911 cuộc cách mạng do Tôn Văn lãnh Đạo phát động tại Vũ Xương được thắng lợi, sử gọi là “*Cuộc Cách Mạng Tân Hợi*”.

Thanh Triều thoái vị, chánh phủ Dân Quốc thành lập, vì muốn Nam Bắc thống nhất để có sự đoàn kết chặt chẽ nội bộ hầu chống đế quốc hữu hiệu. Tôn Văn nhường chức Tổng Thống Lâm Thời cho Lương Thế Khải, không ngờ đem trứng gỏi cho quạ già.

Họ Viên vốn tay xảo quyết, ôm mộng lên ngôi Hoàng Đế nên mượn sức ngoại quốc đàn áp lại lực lượng cách mạng làm thế lực của họ Tôn nhiều lúc bị tóa chiết”.

(Trích trang 47 “Thế Giới Trong Máu Lửa” của Nguyễn Tử Giang)

Tôn Văn chết ngày 12-3-1925

Tôn Văn sanh 1866 mất 1925 hưởng thọ 59 tuổi. Ông tự là Vật Tiên hiệu Trung Sơn, người tỉnh Quảng Đông (*Trung Quốc*), đậu Bác Sĩ Nha Khoa tại **Honolulu (Hawaii)** suốt đời chống nhà Mãng Thanh. Ông là Tổng Lý Quốc Dân Đảng, khởi xướng cách mạng Tân Hợi (1911) lật đổ nhà Mãng Thanh, thành lập chế độ Cộng Hòa năm 1921, được bầu làm Tổng Thống Trung Hoa Dân Quốc.

Ông chủ trương Tam Dân Chủ Nghĩa:

- **Dân Tộc:** Độc Lập
- **Dân Sanh:** Tự Do
- **Dân Quyền:** Hạnh Phúc

Và đề xướng ngũ quyền Hiến Pháp:

1. Khảo Thí Viện
2. Hành Pháp Viện
3. Lập Pháp Viện
4. Tư Pháp Viện
5. Giám Sát Viện

Ông còn ra khẩu hiệu:

- Người làm hết trí
- Vật làm hết sức
- Đất không bỏ hoang
- Hàng bán trôi chảy.

Quốc Dân Đảng Việt Nam cũng lấy khẩu hiệu của ông mà hoạt động, nhưng không thành công vì đế quốc Pháp quá mạnh mẽ về vũ khí, lễ khác vì có Đảng Cộng Sản đối lập nên không bành trướng được.

B. PHẦN ĐẠO

THI PHÚ CỦA TÔN TRUNG SƠN

*Thấy đám môn sinh chịu đọa phạm,
Lừng tròng ngó đến Bạch Vân Âm.
Nghĩa xưa còn ngắm người TỬ HỮU⁽¹⁾,
Tình nặng dục thương đến BẠCH HÀM⁽²⁾.
Văng vẳng tưởng nghe tình TỬ HÓA⁽³⁾,
Mịt mờ dường thấy bóng SÀO NẠM⁽⁴⁾.*

*Buổi trăn gay trở còn bao nả,
Thấy rứa Thấy đây cũng bắt nhàm.*

- (1). **Từ Huệ:** Ông Tuy;
- (2). **Bạch Hàm:** Nhựt Bốn;
- (3). **Tử Hóa:** GS Gấm;
- (4). **Sào Nam:** Phan Bội Châu.

Phuom Penh 24-8-1927

TÔN SƠN

*Hầu hạ ngày hai vẫn thiếu dùng,
Cũng vui, cũng sướng, cũng thung dung.
Bộ hình bật rật nghe chuông đổ,
Tướng tá bồn chôn lúc trống thùng.
Uống lười dinh mảy làm mặt khách,
Khua mồm dẻo miệng gọi anh hùng.
Bợ Tây no đói, quen nghe chưởi,
Ngất ngưỡng đầu mân giống lũ khùng.*

Kiểm Biên ngày.....

Phò Loan

- Hộ Pháp
- Tiếp Đạo

TÔN TRUNG SƠN

*Ách nước, nạn dân, cơ Trời đã định, trị loạn hưng vong
là lẽ thế vẫn thường. Thấy cuộc thế đảo huyền ngày nay, thấy
nạn dân Trung Huê loảng lẩn khuấy thế giới mà Bản Tằng
rất thương tâm cho nhân loại trẻ gặp thời kỳ phổ độ nhơn sanh.*

*Vùng Nam tuy khép vào cảnh nô lệ cường quyền, nhưng
cũng có phần may mắn hợp các sắc dân đã chịu nạn lửa binh
của lũ tham tàn đốt phá, phải nằm sương, nắng vất vả thân*

nơi núi đạn rừng tên, để lại biết bao nhiêu những quả phụ cô nhi, đặng vùi xác làm nấc thang cho chúng bạo tàn bước dài danh vọng.

Dầu cho *Turng Huê* cũng chưa khỏi chịu mạng lệnh của *Bực Chí Tôn* dầu dắt đồng loại hầu thoát ách qui hồi cứu vị, đã chẳng trọn giữ phận sự, lại ganh hiên ghét ngổ, cấu xé lẫn nhau, chia tằm gương bác ái ra từng mảnh mún, làm cho toàn thể rã rời, bỏ cái mạnh, tìm cái yếu, ném sự tôn, rước sự vong, làm cho chúng biết mình gan teo, ruột trống, rồi đức trở trở sự bất tài, bảo sao họ không dè nén áp bức. *Nền Đạo* có phải vì đó mà lưu khổ tâm cho kẻ thiệt tâm hành chánh giáo chăng?

– *Cao Tiếp Đạo* bạch:.....

– Có như vậy!

Bản Tăng trông mong những lời của *Bản Tăng* đến tận tai những kẻ có trách nhiệm giáo hóa từ *Nam chí Bắc*, từ nơi *Thánh Địa* cho đến *Đầu Quận* còn con được cha mấy kẻ ấy để tâm thương toàn sanh chúng, đừng vì lợi tư quyền mỏng mà dè nén áp bức chúng sanh tội nghiệp, phải độ cho cùng chữ *Thiên* góp sự cội làm sức mạnh, một như mười, mười như trăm, trăm như ngàn, nhứt hô bá ứng, đồng tâm nắm dây bác ái mà đi cho tận con đường giải thoát thì sức nào ngăn nổi, tài nào cản nổi, dầu cho trước miệng súng thần công chúng nắm tay nhau mà đi cho tận cùng, hỏi có gì đâu được vậy.

– *Cao Tiếp Đạo* bạch: *Thưa Ngài* sự cảm hóa nông nàn, dầu cho nát thân cũng không manh mún.

– Phải đó! *Nếu* chánh sách đó thâm nhiễm vào nền *Đạo* thì nước *Việt Nam* đồng tô điểm có mấy hồi, cơ *Đạo* có trắc trở vì đâu mà không chấn. *Nếu* cùng cả quốc dân đang mê mệt trong vòng tạo khổ, *Bản Tăng* cũng mong những lời của *Bản Tăng* kết quả trong muôn một, thì *Bản Tăng* rất

may mắn đó.

THĂNG

Báo Ân Từ ngày 15-8 Mậu Tý (1949)

Phò Loan

- Hộ Pháp
- Khai Pháp

TÔN TRUNG SƠN

Chào chư vị Thiên Mạng. Cười...

Nguyệt Tâm Chơn Nhơn khi này muốn hành Pháp Vãn, nhưng bất tiện, Đức Thiên Tôn làm ơn Phò Loan giúp cho Người hòa vui quá há?

Chư vị chiến sĩ hải ngoại đã thấy gì ở Âu Châu?..... Thì một tấn tuồng hát như vậy, vậy có gì là lạ. Thì cũng gian, cũng dối, cũng hung, cũng bạo, cũng tàn ác, cũng tham lam. Ôi!!! Nước Tàu đã bỏ Thánh chất mà tránh sao cho khỏi nhiễm hại quỷ khí ấy. Mãng Châu ơi! Mãng Châu! Người sẽ bị nô lệ mà chó!

Chư Thiên Mạng thấy bịnh nguy hiểm trăm kha tuyệt chủng ấy chăng?

Ráng mà tranh đấu cứu nạn Việt Thường kéo mà mang một tai họa khốn khổ tuyệt chủng ấy mà chó.

TƯỜNG GIỚI THẠCH nếu biết hiệp chúng thì nên đủ khôn ngoan mượn gươm Thần Huệ của Đạo. Hỏi vậy Trung Hoa chừng nào mới hưởng đặng hồng ân mà cứu Đường Nhơn chủng tộc?

Luy! Bản Đạo kiếu lỗi.

THĂNG

TÔN TRUNG SƠN

Hoàng đô sắp đến bến tang thương,
 Thống khổ hơn sanh khó độ lường.
 Đài Hồn gắn nung hương đánh tộ,
 Thành Tô cố thổi khói biên cương.
 Hồn thơ sẵn kẻ nâng sự nghiệp,
 Quét tuyết này tay dựng miếu đường.
 Bắc Quốc đợi chừng qui trở bước,
 Điều lân Bách Việt đến Tương Dương.

Kiểm Biên ngày 8-3-Bính Thân (18-4-1956)

Thoại và Bạch nghe:

THI

Từ Bi năng lực vẫn phi thường,
 Cửa Đạo mới tìm đặng đồng lương.
 Hiệp Không nảy sinh bao Thánh Triết,
 Nhà Nhỏ sản xuất bậc hiền lương.
 Hữu hơn hữu đức thâu quần chúng,
 Vô úy vô tư mới tự cường.
 Nguy hiểm tạo thành trang tuấn kiệt,
 Thành kiên lũy cố định biên cương.

TÔN TRUNG SƠN

TÔN SƠN CHƠN NHƠN

Mời anh Phong Chí, Ấu Dương hiền đệ, đứng dậy.
 Á, về gần tới nói chuyện.

Còn Hiền Trung, cảm ơn con, Anh Phong Chí và Ấu
 Dương, Hiền Đệ nghe Bản Tảng phân:

THI

Náo nhiệt Trung Huê chịu chiến trường,

*Rối đây lửa đây Thái Bình Dương.
Tiêu tàn Hồn nghiệp bay mùi oán,
Rắc rối đảng Thanh định liệt cường.
Dân trí chưa phân tam đảng thanh,
Quốc quyền phế hủy trí Phan Vương.
Vi thương đồng chủng lo mưu cứu,
Gấp bước mau chơn định thái bường.*

– Phong Chí bạch:.....

– Bản Tăng sẽ tự liệu cùng Nguyệt Tâm Chơn Nhơn
cho Hiền Hữu đi gặp gặp.

THĂNG

Sao lục y bốn chánh

Cao Tiếp Đạo

(Ấn Ký)

Giáo Tông Đường le 9 Jansier 1934 (11h)

Phò Loan

- Hộ Pháp
- Tiếp Đạo

TÔN TÔN

Bản Đạo chào chư vị. Xin nghe thi:

Bình Thân.

*Đường trần đã ngán nhiệm Thiên Phong,
Văng vẳng đường nghe phép mị đồng.
An giấc Thiên Thai chìm lặng tiếng,
Rửa tay Tề Quốc ngựa đình công.
Êm lìm gió mát trăng thanh cũ,
Dồn dập dân tan biển đổi chông.
Hỏi đám khách trần ai thích điệu?*

*Phòng toan mượn đuốc đốt đoàn ong.
Bần Đạo xin chư vị coi thi rồi chiêm nghiệm*

THĂNG

TÁI CẦU

SUN SEN

Chào chư Thiên Phong và đám Mây Trắng.

*Đừng dậy chú nó. Ám tố của Bần Đạo mới đến khi
này mà dám bắt sủa đâu?*

– Cao Tiếp Đạo bạch:.....

– Phải.

– Cao Tiếp Đạo:.....

– Phải, nói thiệt cũng vì có sự cầu thăng sai phép, Bạch Vân và Thiên Thai giả, nên Thấy của Bần Đạo câu này đã nhiều phen, ngày nay Tôn Chơn Nhơn mới đến đặng mình bạch chánh tà. Nè chú Tư thấy chưa? Hay còn mờ mịt nữa, nếu không sửa chánh tâm, lòng còn xao động. Cũ phụ đến rầy thì chịu đó nghe.

Anh Nguyệt Tâm đã định cho anh Phong Chí y như chú nó muốn, thì cũng nhờ Sư Phụ cầu khẩn lắm lời bằng không thì anh Phong Chí đã bị một phen bảo lớn tróc đầu rớt mào chó chẳng không! Dặn anh Phong Chí giữ gìn cho lắm đã nghe!

Nếu bị 1 tờ sớ gì thưa kiện thì anh Nguyệt Tâm chống án đã.

THĂNG

SUN SEN

Chào chư vị Đại Đức và mấy ông bạn.

Cười..... xứ Togo mới đến đó hả?

Ôi lão già Nhứt ấy là tay đốt nhà thiên hạ, vì hôm hội Á Châu Liệt Quốc bị Cường Đế khóc rằng: Dân khí Việt Nam thô bỉ mà Ngài phải cam chịu vong hương thất quốc, không làm điều chi nên đặng. Bởi cô cho nên có một chú Nhứt nóng lòng chưởi rủa cả An Nam cho họ thức tỉnh. Vì trường ngôn luận náo nhiệt ấy mà. Xứ sở quốc dân Việt lâm nghe gây điều ác cảm nên đến tố hầu thuyết minh cùng chư vị. Cười....

Còn ngó lại lũ Chệt cụt đuôi của Bản Tạng kia, chư vị mới nghĩ sao?

– Q. Giáo Tông bạch:

– Ôi! Đặng võ mà bỏ ruột thì có ích gì? Chúng nó chỉ học đòi cái ngoại tướng vẫn mình chó tâm đức vẫn còn y nô lệ.

Cười..... khi mới khởi nghĩa, vốn chung tâm, còn ngày nay quyền lợi đã ra khác tánh. Cuộc thống nhất trở nên khó nhọc trăm đường. Để xá Mãng Thanh sống lại, Quốc Hội Cộng Sản lập thành, chánh trị chia phân đảng phái, Tưởng lưu thất diện anh hùng, đường dân biết đâu nương tựa.

Ôi, Trung Huê! Có phải vì người mà ta phải tái sanh lại nữa hay chăng?

Luy!

KIẾU

CHÍ KHÍ QUYẾT THẮNG

Le 23 Septembre 1931 (15-8-Giáp Tuất)

Phò Loan

- Hộ Pháp
- Tiếp Đạo

Hầu Đàng

- Q. Giáo Tông

TÔN SƠN

Chào Đức Quyên Giáo Tông

– Dạ tôi xin đỉnh lễ Ngài.

– Cảm ơn, cười... chào các vị anh hùng Đại Việt. Đứng đây họ Từ Luận đòi chơi.

– Q. Giáo Tông: Có

– Ít hay làm quen với ai nên chẳng giống Ngài, xin đừng tiến dẫn.

Luận Chí Khí Quyết Thắng

Bản Tạng giữ nguyên thủ những điều ấy, chỉ lấy đại đồng đồ luận. Cười.

Làm Giáo Tông Đại Đạo mà còn giữ vị tư là không nên đa nghe! Cười...

– Chí khí quyết thắng do đâu mà sản xuất xin chư vị hiểu thử.

– Hộ Pháp:

– Không thiệt trúng.

– Tiếp Đạo:

– Cười... do nơi sự uất ức tâm hồn chó, mặt nào trọng hệ nói thử?

– Hộ Pháp: Tự Do.

– Trúng quá.

– Mặt áp chế tư tưởng. Áp chế tư tưởng nơi nào là yếu trọng?

–

– Trúng về sự tín ngưỡng, vậy thì luận về một quốc gia

nào, dù cường liệt bao nhiêu mà đoạt đặng phương hay, thâu toàn thiên hạ đi nữa, cũng chưa chắc rằng xã hội ấy, dân sanh đủ chí khí quyết thắng, mà nhứt là nền chánh trị quốc dân ấy đã tỏ ra không cung kính tín ngưỡng các sắc dân khác, thì đủ bằng cơ quả quyết rằng: Sắc dân ấy chẳng hiểu chí khí quyết thắng là gì? Nếu đã đem cả tinh thần khí cụ, buộc kẻ khác phải dánh bình nơi dòng nô lệ đi nữa là vì quyền lợi công danh theo bề sanh hoạt, thì chẳng khác nào kẻ đói sợ mất cơm nên liều mạng tranh giành cho khỏi chết, chớ nói cao kiến chẳng có mãi mai nào, lại còn đực cho những người chịu cường quyền áp bức sanh ra đặng chí phản kháng quyết thắng.

Vậy thì nước nào may duyên đặng hưởng mùi tín ngưỡng, nghĩa là đặng một nền tôn giáo lập thành thì chí khí quyết thắng đã từng theo mà sản xuất.

Tỷ như nước ấy dầu rũi phận thất quốc vong hương thì chí khí quyết thắng còn thêm dữ dội. Ấy vậy quốc dân Nam có ngày quyết thắng đặng. Cười....

Xin chớ vị đùng lo cường quyền, càng áp bức thì chí quyết thắng lại càng nhiều. Có ý chí quyết thắng rồi mới có anh hùng hào kiệt. Cười...

THẮNG

Giáo Tông Đường ngày 31-12-1933

Phò Loan

- Hộ Pháp
- Tiếp Đạo

Hầu Đàng

- Q. Giáo Tông

TÔN SƠN

Bản Đạo chào chư vị Đại Thiên Phong cùng chư Đạo Trưởng, Đạo Hữu.

Cười.... Bản Đạo thấy vậy, sợ cho bị chúng bắt quá, chư vị nghĩ sao?

– Đức Quyền Giáo Tông: Anh em tôi tưởng phải chịu cái khổ sở đó.

– Á thừa cùng Ngài, chớ chi Tôn Dật Tiên này còn xác thịt thì tức cấp bảo chúng nó bắt hết Đạo Cao Đài giết sạch, đừng để còn trứng mèn chi cả, Bản Đạo đổ mấy Ngài nó dám hay không?

– Dám đâu?

– Cười... cái đó dễ nói. Bản Đạo lại tiếp: Vậy bị mấy tay chánh phủ phá khuấy ép bức quá chừng, cả anh em chúng tôi đồng lòng bỏ Đạo Cao Đài, chết đi cho rảnh, Bản Đạo hỏi họ chịu không?

– Dạ họ cũng không dám chịu.

– Sao vậy?

– Leberta de Couscieuce.

– Cười... Người ta không kể điều ấy mà!

– Nó làm cho ngã lòng.

– Cười.

– Sợ làm vậy rồi mình trả thù.

– Có lý chút chút.

– Sợ mình tu sai Đạo.

– Không cũng chưa phải.

Nè mấy ông đại gia quốc sự xin nghe:

Đức đang lo kiểm thuộc địa, mà nhứt là mấy thuộc địa

Lạng Sa thì họ thềm hơn hết, chú trọng là chánh phủ Lạng Sa, phải làm như thế nào để vạn quốc tin rằng dân thuộc địa cảm ơn, chịu tùng quyền chánh trị. Vì có tờ mật nghị Vạn Quốc Liên Minh nói rằng: “Dân nước nào đã đủ trình độ tự do đẳng thì chánh quyền phải phóng xá, chẳng đẳng cảm trong vòng nô lệ nữa”. Đức chỉ trông mong cho dân các thuộc địa kêu nài thì trương cờ nghĩa vự lên mà chiêu dụ.

Vậy thì Đạo Cao Đài sẽ nghịch hay là thuận cùng Pháp Triều. Thuận thì làm chun cho Pháp Triều vĩnh thủ; còn nghịch thì làm nội ứng cho Đức Quốc. Ngày nay Đức đã trù hoạch mưu thế phẩn khởi can qua. Cái họa muôn chung của Pháp Triều gần rắp đến nên nhà chánh trị nghèo của Đông Dương lo sắm quân để sẵn, kéo có lúc phải trần truồng.

Ngó vào kho Cao Đài, thấy hơn vài ba triệu tay may giỏi, hể giúp kịp thì nên để còn không thì đốt cháy chòi, hời diệt đảng Đạo Cao Đài thì mấy cửa hàng Cộng Sản, nè Quốc Dân Đảng, nè Cường Để Đảng, nè Lưu Xứ Đảng, nè cả mấy tiệm ấy tranh thương thì nhà hàng Tây lo đóng cửa. Bởi vậy nên dụng phép đảng nài hàng lụa còn buôn đưa tạp hóa. Thật ra mấy chú chánh trị rác của chánh phủ Tây đối cùng Đạo Cao Đài chẳng khác nào Tào Tháo gậm gân gà buổi trước.

Nói tóm lại là mùa bộ cho sợ oai đảng chờ ngày giao hòa ước.

Ấy vậy là trò cười đó thôi.

Chẳng chi là ngại.

THĂNG

Le 25 Mars 1934

TÔN SƠN CHƠN NHƠN

Chào chư vị Thiên Phong và các ông nhỏ.

Cười... Đứng dậy mấy chú. Cười....

Á! Ngày nay mình đến thay mặt cho Bà Hồn Liên thì mình cũng bắt chước nói lẽ theo cho thiệt giống coi mà.

Tôi mới đỡ mấy ông, thường hễ cười rông thì ngồi chàng háng tại khúc nào, ở đầu, mình hay đuôi, nói thử?

–

– Tại sao vậy?

–

– Sao mà vũng *Faites au necsins le théorème*.

– *Pas tout à fait juste*. Ngồi tại giữa lưng thì trúng, nhưng phải nói nghĩa theo cách trí như vậy:

Mình rông thì dài nhãng hễ ngồi trên đầu thì phải bị đồng đích, rồi nó không chịu nổi vụt rơi xuống đất. Còn ngồi dưới đích thì bị đồng đầu. Duy ngồi giữa lưng, đeo cho chắc thì nó nhột lưng nhảy tới. Hễ nhảy thì lại cứ đeo, chạy đầu mình theo đó. Ấy là chánh pháp kỳ thú cũng như cỡi ngựa. Vậy mà có người lại đánh đeo sau đuôi rông cho nó quật trầy mày đập mặt, thì mình mới hóa. Họ cỡi theo điệu nào?

–

– Không ấy là điều “vượt đuôi lương”

Hai người phản loạn nịnh quyền, cỡi Đạo Hạnh theo điệu vượt đuôi lương cần chi lo lắm đó mấy Ngài. Chầy kíp chơi đây họ cũng lòi thân nhọng

Ngạn Sơn! Phải hỏi Sư Phụ, con chờ chú bồ bách lộ.

THẮNG

Le 10.....1934

Phò Loan

- Hộ Pháp
- Tiếp Đạo

TÔN SƠN

Cười.... chào chư vị. Bình thân.

Ôi, một trường náo loạn Trung Nguyên ngày nay cũng chưa làm chuẩn đích xã hội nào hết. Đạo đây cũng chưa rõ thông bài học mắc mớ ấy mà sửa đường chính đốn chánh sách độ đời. Thành thử sự từ phạm của Thượng Trung Nhật sẽ trở nên vô dụng. Cười...

Thoảng như không có Tướng Giới Thạch thống quyền thì Trung Huê ngày nay thế nào? Mấy ông há!

–

– *Cười, loạn rồi sao nữa?*

Ngạn Sơn:

– *Giới đa. Sao con không nói bị chia ra manh mún làm mỗi câu các nước liệt cường, nhứt là Nhật bắt dành miếng lớn. Rồi quốc dân Tào sẽ trở nên thế nào?*

Nô lệ chó?..... Cười...

Đạo ngày nay cũng như thế. Nếu không quyền thống nhứt thì các chi phái lũng lừng giựt quyền thế công phu, dù con cái Chí Tôn làm đường lạc lối. Rồi để cho hai đứa Nhật Bản giả TUÔNG TRANG tóm thâu cơ nghiệp, rồi các ông mới ra sao há?

Đưa đầu cho Pháp Đình giội lũng, còn hai đứa nịnh thì đi về Pháp Quốc mà ở, chó ở đây không đặng nữa. Tại sao vậy hả?

Này Hộ Pháp, nếu Ngài từ thống quyền, Bản Tăng e cho núi Bà mắc cỡ. Cười...

– Sao vậy Ngài?

– Không biết Mussoloni và Hitler có ai giết chết rồi chưa há? Cười....

Hễ bệnh nặng tức phải có thuốc mạnh, Ngài chỉ làm vị thuốc mạnh để cứu bệnh. Đạo ngày nay có chi rằng hay, theo ý tôi hoặc Ngài không chịu cũng phải chịu (Conseil Exécutif). Tỷ chẳng khỏe nào như muốn uống rượu ngon mà lại pha nước.

THĂNG

Le 24-5 Ất Hợi (1935)

Phò Loan

- Hộ Pháp
- Khai Pháp

TÔN SƠN CHƠN NHƠN

Bần Tăng thậm cảm, cũng một cơ đồ không phương tận thức, hỏi chi Tàu Nhật đương nhiên. Bần Tăng e cho khoảnh đất Việt Thường này cũng không xa khói lửa.

Than ôi!

Cơ nghiệp một kiếp sống của Bần Tăng lập triều Dân Quốc rồi đây sẽ thấy tiêu tan qui hồi Đế Nghiệp mà chó. Thì cũng bị hám vọng cá nhân, vong nền công chánh, xúm nhau kẻ vị thân, người vị kỷ mà đập đổ một xã tắc giang san thành lập thì có lạ chi tay mắt của đời, phòng loan để luận.

Đơn tượng vị năng tróc phục,

Đoàn phong mặc cảm bao la.

Tưởng coi dễ bắt đem cột trời,

Chòm ong lười nọ khó bao trùm.

Dân Tàu dưới quyền dân trị, vạn quốc liệt cường, khó phương áp bức hơn dưới Đế Quyền.

Ôi! Thời thế biến đổi bởi nhơn dân tàn hại, dẫu tay Trời cũng khó bề trừ đặng, do mưu vạn quốc Âu Châu, nhưng rồi sau đây cũng sẽ phục hườn dân trí. Chúng ta đặng hữu hạnh hữu phúc, nhờ tai ách ấy mà sanh ra Tàu Nhật Liên Minh.

“Tàu vi túc, Nhật vi thủ”.

Đuổi vạn quốc Âu Châu ra vùng Á.

THĂNG

KẾT LUẬN

Chúng tôi xin mượn bài trả lời của Đức Hộ Pháp về Tam Thánh do Đài Pháp Á phỏng vấn, đăng nơi Đại Đạo Nguyệt San năm 1953; nguyên văn như sau:

Kính Ngài,

Ngài là một trong các vị yếu nhân sáng lập ra Đạo Cao Đài, hiện giờ Ngài đang giữ nhiệm vụ tối cao trong hệ thống tôn giáo.

Nhân có sáng kiến về những Đấng Thiêng Liêng xuất thế, giúp các vị Tiên nhiên mở Đạo và giúp Ngài gìn giữ sự tinh khiết của Đạo, chúng tôi ước ao được Ngài cho biết những tin tức và ảnh hưởng của nhà thi hào Victor Hugo đối với Đạo Cao Đài để thêm phần lợi ích cho thính giả chúng tôi.

A.- Lần đầu tiên nhân cơ hội nào mà nhà thi hào danh tiếng Pháp tiếp xúc với các vị lãnh Đạo Cao Đài?

B.- Ngài có thể chỉ rõ cho chúng tôi những trường hợp liên lạc đầu tiên và những trường hợp bất thân kể tiếp được không? –Và thực hiện bằng cách nào?

C.- Theo ý Ngài, những nguyên động lực nào đã đưa thi hào Victor Hugo giao cảm với những vị sáng lập và lãnh Đạo Cao Đài?

D.- . Sự mật thiết của tôn giáo Cao Đài đối với Victor Hugo được coi như hoàn toàn tượng trưng hay trái lại như một biểu hiện chung đồng tư tưởng?

E.- Trong toàn tập phẩm của Victor Hugo có đoạn nào thuyết minh những khái thị đó và uy tín của Victor Hugo trong việc thành lập Đạo Cao Đài không?

Ngài có thể cho chúng tôi biết những đoạn tác phẩm

nào mà Ngài cho là thiết yếu không?

F.- Bức hội họa chơn dung Victor Hugo ở cửa vô Tòa Thánh Tây Ninh là do nhà thi hào yêu cầu hay do lòng tôn sùng ngẫu nhiên nên thờ phượng để kỷ niệm?

Victor Hugo có thường giúp trong lúc cúng kiến không, vào những dịp nào?

G.- Ngài có ý định truy niệm lễ sanh nhật thứ 150 của nhà thi hào Pháp không? Và dưới hình thức nào?

LỜI ĐÁP VẤN CỦA ĐỨC HỘ PHÁP

A-B.- Phải Bản Đạo là người được ủy nhiệm trước nhứt để bày tỏ những lý kín của Đạo Cao Đài, chính mình Bản Đạo Phò Loan có Đại Uý Monnet, một nhà Thông Linh Học hộ đàn cầu chơn linh Victor Hugo để các vị Thời Quân của Tân Tôn giáo bạch hỏi:

“Làm thế nào để hòa hợp cả các giáo lý” là một sự khó khăn duy nhứt mà chủng tộc đã mắc phải trong việc thống nhất tinh thần tôn giáo?

– Chơn linh đáp: Đạo tại Tâm, mà Tâm là chủ. Tâm khác nhau tùy theo trạng thái tinh thần của mỗi cá nhân, Tâm vô ngã, Tâm không khuất phục vì Tâm là do Thượng Đế sáng tạo (*Thiên Lương*). Vậy tất cả nhơn loại đều được tự do tín ngưỡng, nhưng trong tinh thần phải có sự dung hòa giữa Thiện và Mỹ.

Do đó nảy sinh giáo lý Cao Đài:

“Giáo lý đại khoan hồng”.

Như thế, nay chúng tôi đã chịu ơn Victor Hugo về Thông Thiên Học và Triết Học.

C-D.- Victor Hugo có tên Việt Nam là *“BẠCH VÂN*

CHƠN NHƠN”, một danh từ đã có từ lâu trong thời Thái cổ. “*Nguyệt Tâm Chơn Nhơn*” phải chăng là một biệt hiệu hay là nhân hiệu?

– Nói đến Bạch Vân Động chúng ta phải giải thích rằng: “*Sự thuyết minh này giành cho những người thọ giáo*”. Theo kinh Phật, quả địa cầu ta đang ở đây đã thác sinh lần thứ hai. Địa cầu đã thác sinh một lần theo bảy thời đại, mỗi thời 61 triệu năm, nghĩa là 427 triệu năm. Theo Đạo Phật đây là niên tuế và sinh mạng thật sự của địa cầu. Di hài trái đất là vệ tinh “*Mặt Trăng*” (*Tinh tú không sinh lực mà ta đang thấy hiện giờ*). Từ thời Thái Cổ, mặt trăng ấy đều coi như là chỗ tạm trú của các chơn linh muốn thác sinh xuống trần. Họ phải trú tại vệ tinh một ít lâu để tiếp xúc với địa cầu và các chơn linh hạ giới. Chỗ đó tức là “*Tuần Hoa Động*”. Theo Thần Thoại Thượng Cổ thì Mặt Trăng có cái tên không biết do đâu là Bạch Vân Động (*Quảng Hàm Cung*) phát lộ qua Âu Châu nhờ các nhà Thông Linh Học dưới danh hiệu LOGE BLANCHE (*Bạch Vân Động*).

Chủ động đó là Bạch Vân Hòa Thượng, Đại chơn linh Từ Hàng Đạo Nhơn giảng thế, hậu duệ của Quan Âm Bồ Tát, đã thác sinh hai lần ở Pháp. Lần đầu thác sinh là LA ROCHE FOUCAULD, lần thứ nhì là RICHELIEU và ở Việt Nam là NGUYỄN BÌNH KHIÊM tức Trạng Trình. Chơn dung của Ngài đứng chung với các Thánh Victor Hugo và Tôn Dật Tiên ở cửa Đền Thánh. Thánh Victor Hugo là một chơn linh ở Bạch Vân Động, nghĩa là môn đệ của Bạch Vân Hòa Thượng.

Tôn Dật Tiên cũng đứng chung bức họa đó vì cũng đồng tông, nghĩa là cùng động.

Chúng tôi là Cao Đài và danh hiệu Cao Đài cũng như

đanh hiệu Thông Thần và Giáng Thần. Vậy con người phải luân hồi: Sinh, thác, tái sinh và tiến hóa là luật Trời”.

Tâm linh không tổ quốc, Tâm linh phổ biến ở nơi nào cần, Tâm linh tu ở nơi nào phù hợp, không phân biệt màu da, Tôn Giáo, Tổ Quốc, tất cả những trở lực chia rẽ loài người đối với Tâm linh không bao giờ có; vì Tâm linh là một vị chúa tể, chúa tể ở ngôi ba tức là “*Thánh Thần*”. Tất cả người Cao Đài không bao giờ nghĩ đến những sự di động về chủng tộc đang chia rẽ nhân loại hiện giờ. Tổ quốc thật sự của tinh thần nhân loại trong vũ trụ.

Cả vật chất lẫn Tâm linh sinh hoạt của Victor Hugo là Tâm linh phổ biến tuy vẫn là Tâm linh người Pháp.

E-F.- Tại sao các vị ấy lại giáng xuống trong kỳ tân thiên khải này? – Theo lịch sử chúng tôi biết rõ các vị ấy ở thế gian này Trạng Trình hay Nguyễn Bình Khiêm đã nhiệt tâm bác ái công bình trong việc xử thế, trong các hành vi, trong cử chỉ, trong sách vở, trong sấm truyền. Người ta nhận thấy tất cả những di tích Thiêng Liêng ấy theo những tác phẩm văn chương của Trạng Trình cũng như của Victor Hugo và Tôn Dật Tiên.

Hiện tượng Pháp đó đến giờ này bắt buộc toàn nơn loại phải kính nể để thực hiện cho được nền hòa bình tinh thần (*Hòa bình vĩnh viễn*) mà chúa Jesus Chris và Phật Thích Ca đã hứa với những kẻ thiện tâm Bác Ái, Công Bình là điều mà ba Thánh đã thực hiện trong lúc sanh tiền “*do lệnh Thiên Đỉnh*”.

Vậy các Đấng đó là những người trước nhứt truyền bá nền Tân Giáo. Các Đấng vẫn giữ phần dùi dặt và chỉ huy tổ chức Tân Giáo Hội Cao Đài hay Đại Đạo.

G.- Victor Hugo hay Nguyệt Tâm Chơn Nhơn là

Chưởng Đạo của Đạo Cao Đài. Lễ sanh nhật Ngài nhằm 22 tháng 5 dương lịch mỗi năm. Năm nào chúng tôi cũng kỷ niệm lễ bách chư niên Ngài, không bao giờ gián đoạn, nhưng chúng tôi rất hoan nghinh cuộc lễ các ông vừa tổ chức và chúng tôi cũng rất thỏa mãn.

(Trích Báo Đạo Cao Đài, Năm Thứ Nhứt Bộ Ấngày 20-6-1953 do chủ nhiệm Trần Quang Vinh và Giám Đốc kiêm chủ bút Cao Đức Trọng phát hành).

Viết xong ngày mùng 8-11-Ất Sửu (1985)

QUANG MINH

TAM THÁNH *Lược Giải*

QUANG MINH, Sĩ Tải BÙI VĂN TIẾP